

Ο ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΩΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να ανακαλύψουμε τη συμβολή του θρησκευτικού τουρισμού, ως εναλλακτική μορφή τουρισμού στην προβολή και ανάδειξη των θρησκευτικών – πολιτιστικών μνημείων της Κρήτης, καθώς και στην τοπική οικονομική ανάπτυξή της.

Συγκεκριμένα στόχοι - ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας ήταν :

- Να ανακαλύψουμε τα αξιολογότερα μνημεία της Κρητικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες, καθεδρικούς ναούς, ξωκλήσια, μοναστήρια με κειμηλιακούς θησαυρούς, καθώς και τη διασύνδεση της τέχνης με τη χριστιανική λατρεία ως μέρος της τοπικής και όχι μόνο πολιτιστικής κληρονομιάς.

-
- Να επισημάνουμε και να αναλύσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του θρησκευτικού προορισμού στην Κρήτη
 - Να επισημάνουμε τα βασικά αίτια που ενθαρρύνουν τις επισκέψεις σε θρησκευτικά μνημεία θεωρημένων και ως τόπων πολιτιστικών πόρων στην Κρήτη.
 - Να αναζητήσουμε με ποιες άλλες μορφές τουρισμού δύναται να επιτευχθεί η αύξηση της συμπληρωματικότητας του θρησκευτικού τουρισμού, κατ' επέκταση της ελκυστικότητας των θρησκευτικών προορισμών στην Κρήτη
 - Να διερευνήσουμε πως επηρεάζει ο θρησκευτικός τουρισμός την ανάπτυξη και την οικονομία των διάφορων περιοχών επίσκεψης ή τουριστικών περιοχών της Κρήτης

-
- Να διαπιστώσουμε ενδεχομένως τα πολλαπλά οφέλη που επιφέρει η οικονομική αξιοποίηση του θρησκευτικού τουρισμού
 - Να διερευνήσουμε, ποιες συνέπειες θετικές ή αρνητικές ενδεχομένως δύναται να προκαλέσει η συνύπαρξη του προσκυνηματικού και του τουριστικού στοιχείου στο πλαίσιο ανάπτυξης του θρησκευτικού τουρισμού

Ορισμός Θρησκευτικού Τουρισμού:

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι μια εναλλακτική μορφή τουρισμού που πηγάζει από την ανάγκη των πιστών να γνωρίσουν τη μεγαλοπρέπεια της πίστης τους και να έρθουν πιο κοντά στη θρησκεία τους. Αυτή η ανάγκη και αναζήτηση των πιστών έχει αποτελέσει εδώ και δεκάδες χρονιά τον κύριο λόγο επίσκεψης σε συγκεκριμένους προορισμούς.

Αίτια Ανάπτυξης Θρησκευτικού Τουρισμού:

Ως τα βασικά αίτια που ενθαρρύνουν τις επισκέψεις σε θρησκευτικά μνημεία μπορούν να χαρακτηρισθούν :

α) το θρησκευτικό συναίσθημα που παρακινεί τους τουρίστες για μετάβαση σε τόπους των θρησκευτικών εκδηλώσεων ,

β) η ημερολογιακή σύμπτωση των θρησκευτικών εορτών με ημέρες αργιών,

γ) η ελκυστικότητα των θρησκευτικών μνημείων και η συνολική τους αξία ως τόπων λατρείας και πολιτιστικών πόρων.

Σε αυτά, μπορούν να προστεθούν, η έμφυτη επιθυμία για επίσκεψη σε τόπους καταγωγής και οικογενειακής προέλευσης, καθώς και η ανάγκη για απομάκρυνση από τα αστικά κέντρα για μικρό χρονικό διάστημα.

Θρησκευτικός Τουρισμός και Οικονομία:

Ο θρησκευτικός τουρισμός επηρεάζει την ανάπτυξη και την οικονομία των περιοχών επίσκεψης ή τουριστικών περιοχών, καθώς ο θρησκευτικός τουρίστας μετά την εκπλήρωση των θρησκευτικών του καθηκόντων συμπεριφέρεται ως τυπικός καταναλωτής - τουρίστας, υπό την έννοια ότι έχει ανάγκη για κατάλυμα, γεύματα, αγορά τοπικών ενθυμίων ή άλλων προϊόντων.

Με άλλα λόγια, ο θρησκευτικός τουρίστας εκτός από την ικανοποίηση του θρησκευτικού συναισθήματος του αποβλέπει στην ικανοποίηση καταναλωτικών του αναγκών.

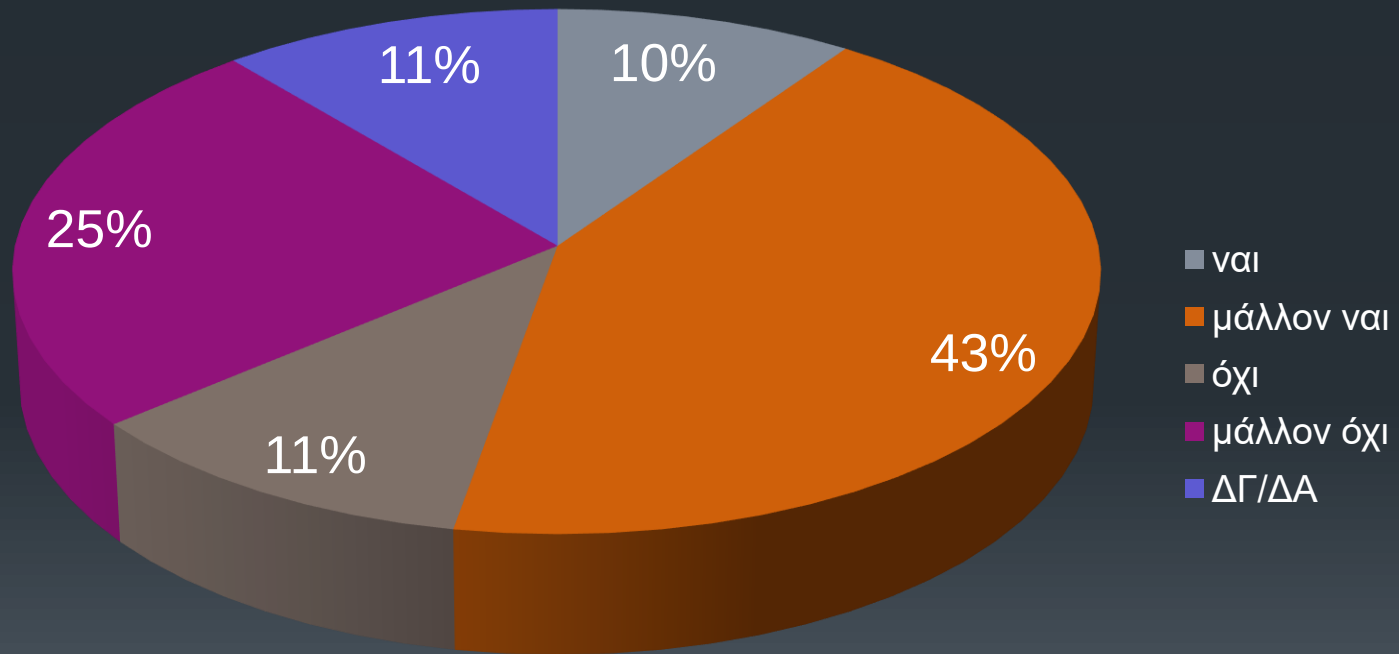
Η οικονομική αξιοποίηση του θρησκευτικού τουρισμού λοιπόν επιφέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την περιοχή υποδοχής, αφού οι επισκέπτες - προσκυνητές είναι καταναλωτές τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών με συνέπεια να απασχολείται ένας μεγάλος αριθμός επαγγελματιών, όπως τουριστικοί πράκτορες, αεροπορικές εταιρείες, ξενοδόχοι, μικροπωλητές αντικειμένων με θρησκευτικό περιεχόμενο, ειδών λαϊκής τέχνης κ.λ.π.

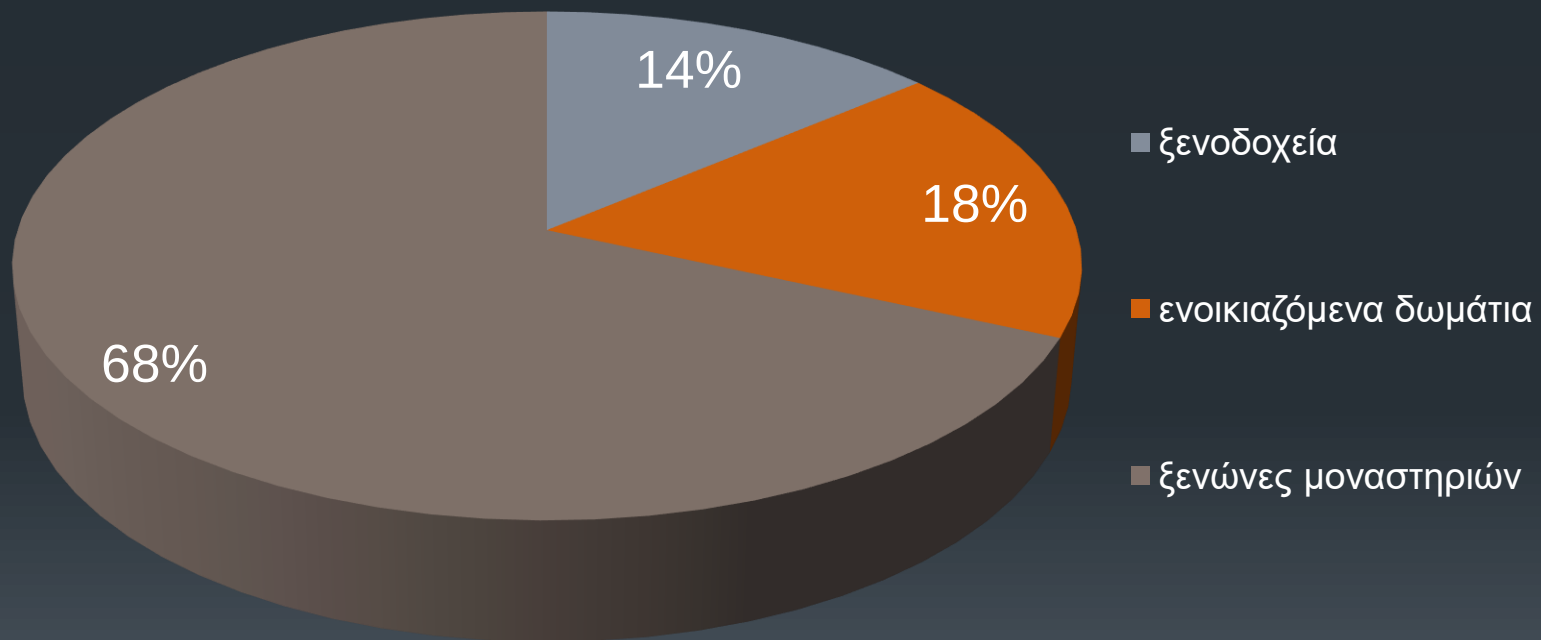
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Παρακάτω σας παρουσιάζουμε τα ερωτήματα καθώς και τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου, το οποίο μοιράστηκε στους μαθητές του σχολείου μας προκειμένου να διεξάγουμε τα συμπεράσματα της έρευνας.

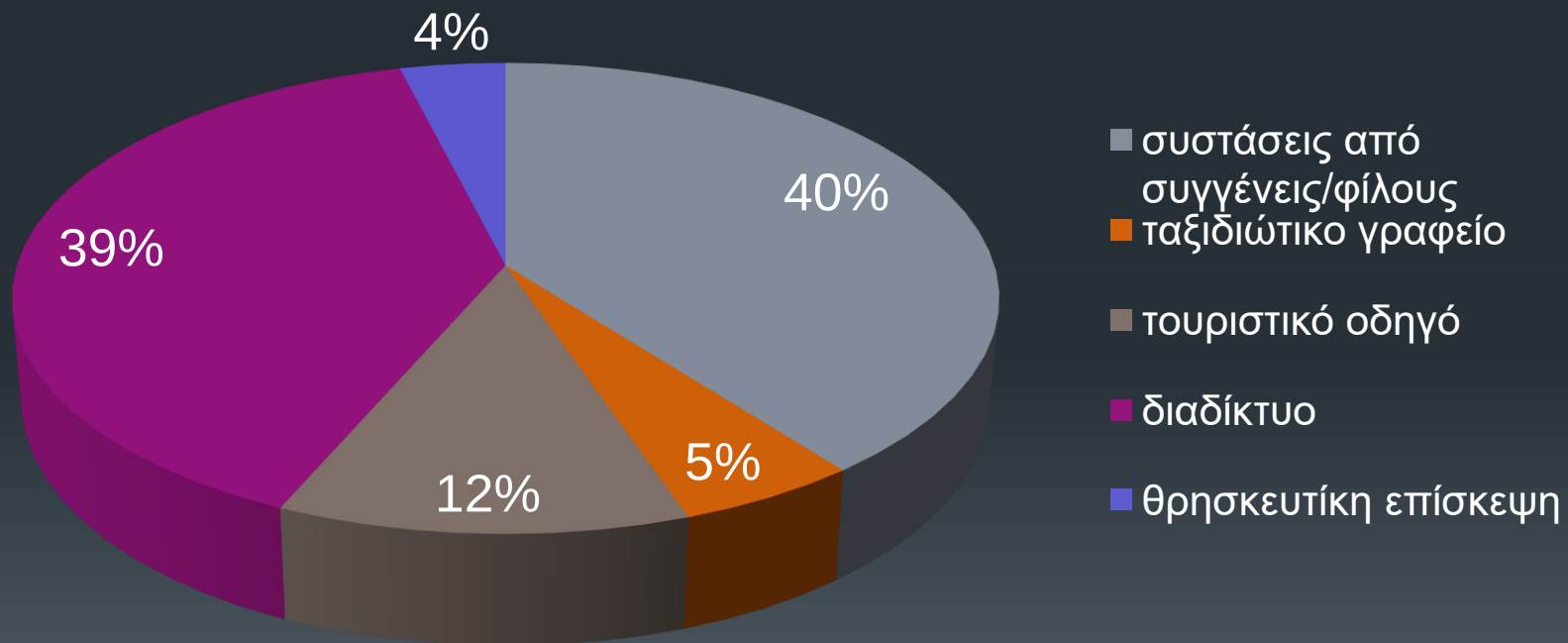
Πιστεύετε ότι ο πολιτισμός και η παράδοση αξιοποιούνται ικανοποιητικά προς την κατεύθυνση ανάπτυξης του θρησκευτικού τουρισμού στην Ελλάδα;

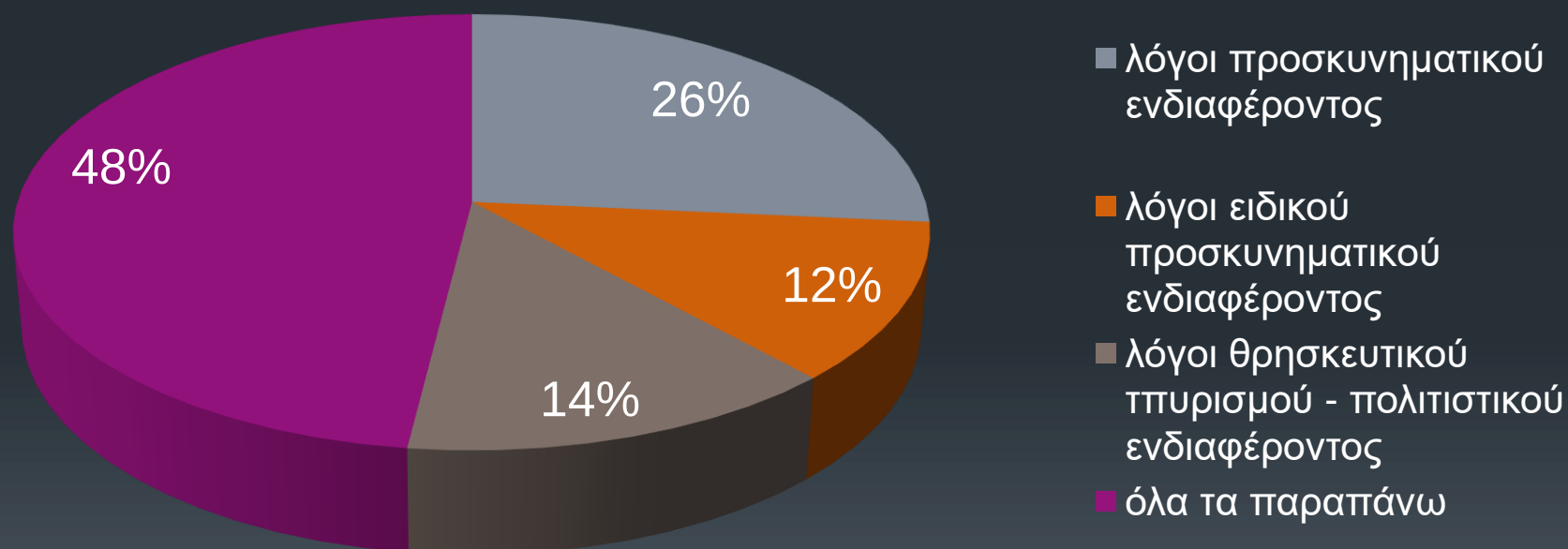
Κατά τη διάρκεια των ταξιδιών σας –
θρησκευτικού, πολιτιστικού ενδιαφέροντος –
συνήθως που διαμένετε;

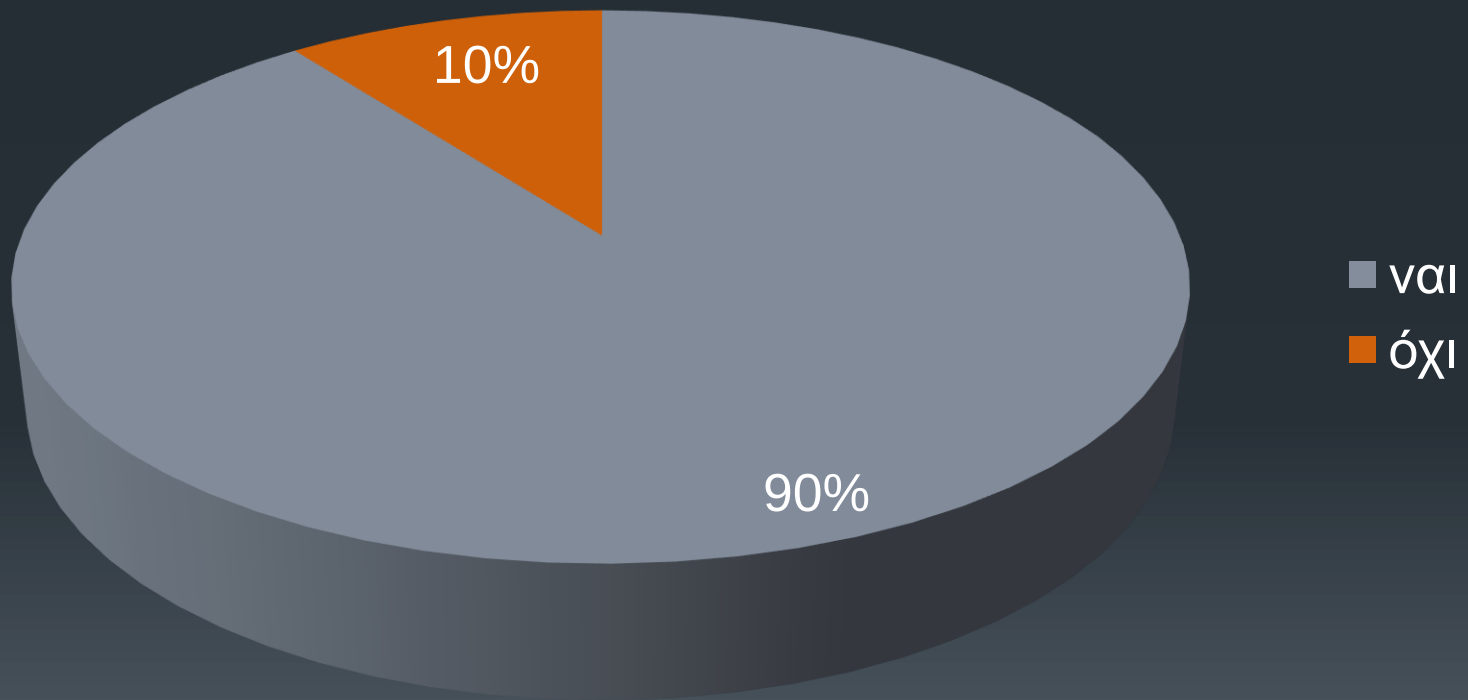
Τι μέσα χρησιμοποιείτε ή πρόκειται να χρησιμοποιήσετε, ως κύρια πηγή πληροφόρησης, για την επιλογή του θρησκευτικού προορισμού σας στην Κρήτη;

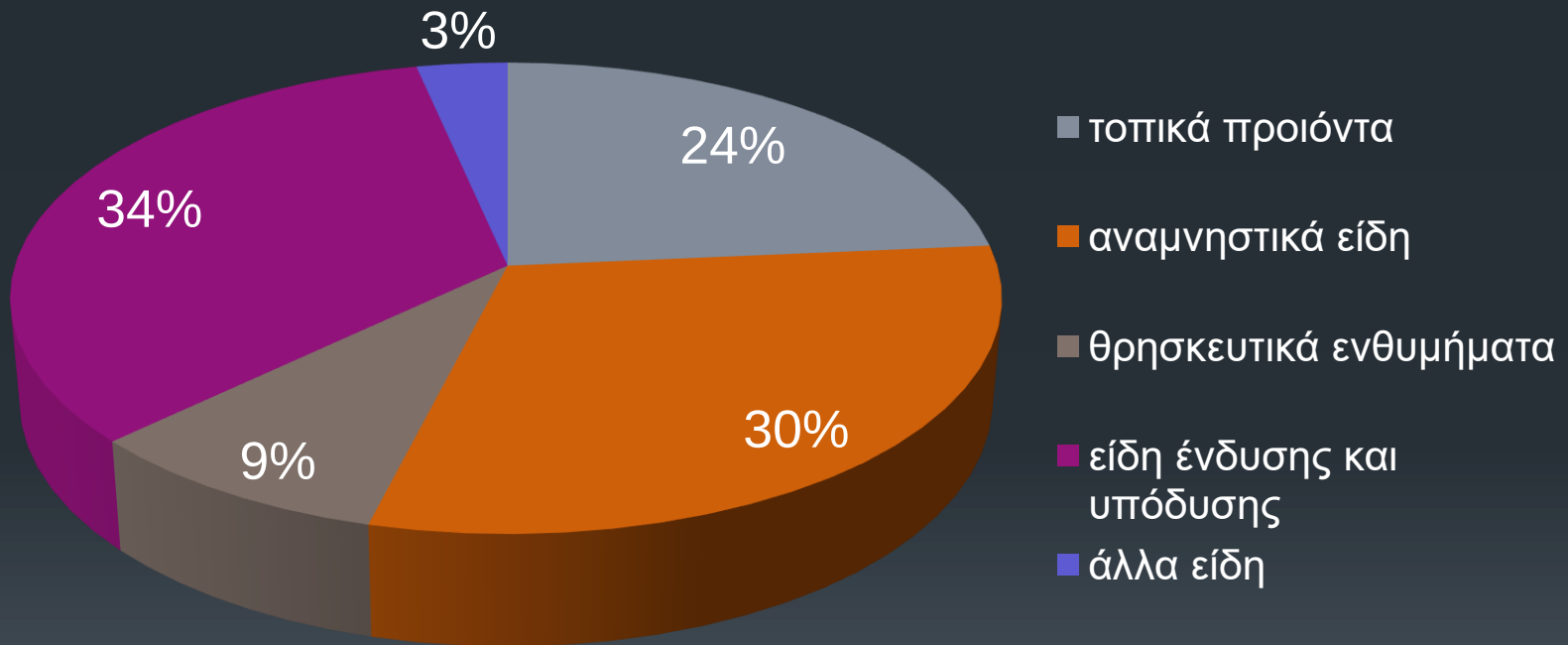
Ποια είναι κατά την γνώμη σας τα αίτια που θα σας ενθάρρυναν να επισκεφθείτε θρησκευτικά – πολιτιστικά μνημεία στην Κρήτη

Κατά την παραμονή σας στην Κρήτη για λόγους θρησκευτικού τουρισμού, προτίθεσθε να προβείτε σε αγορές;

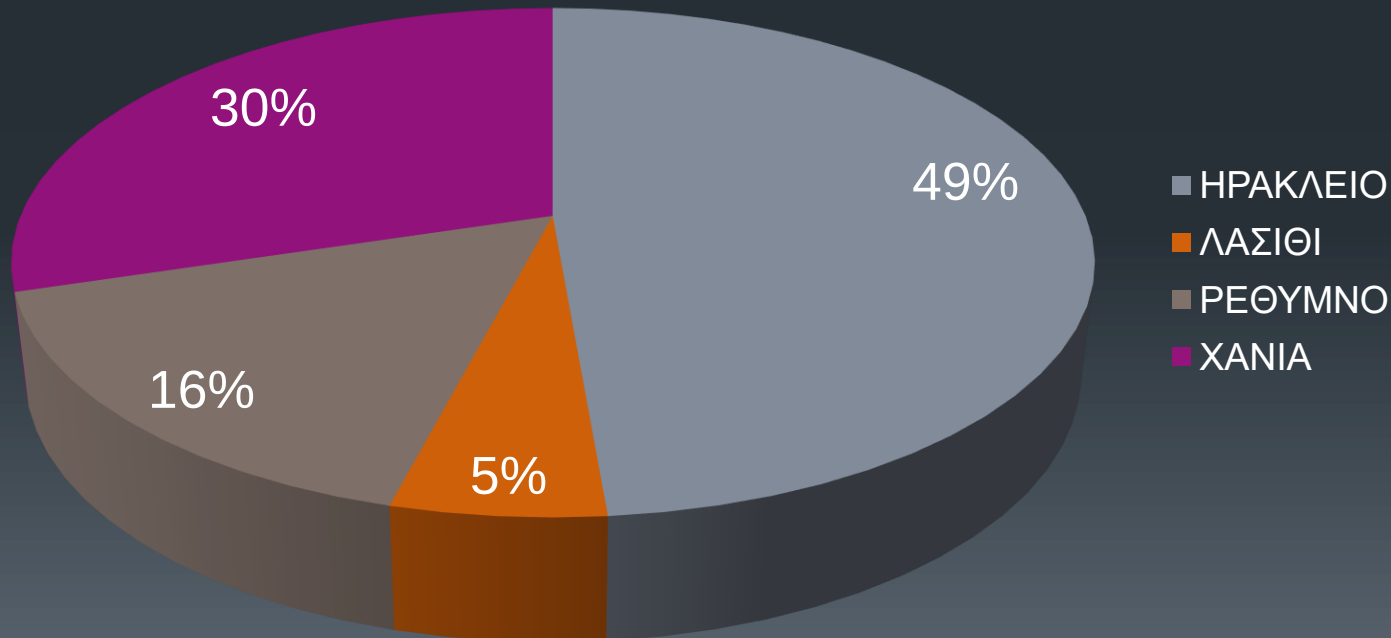

Αν ναι, ποιο ή ποια από τα παρακάτω προϊόντα σας ενδιαφέρουν να αγοράσετε;

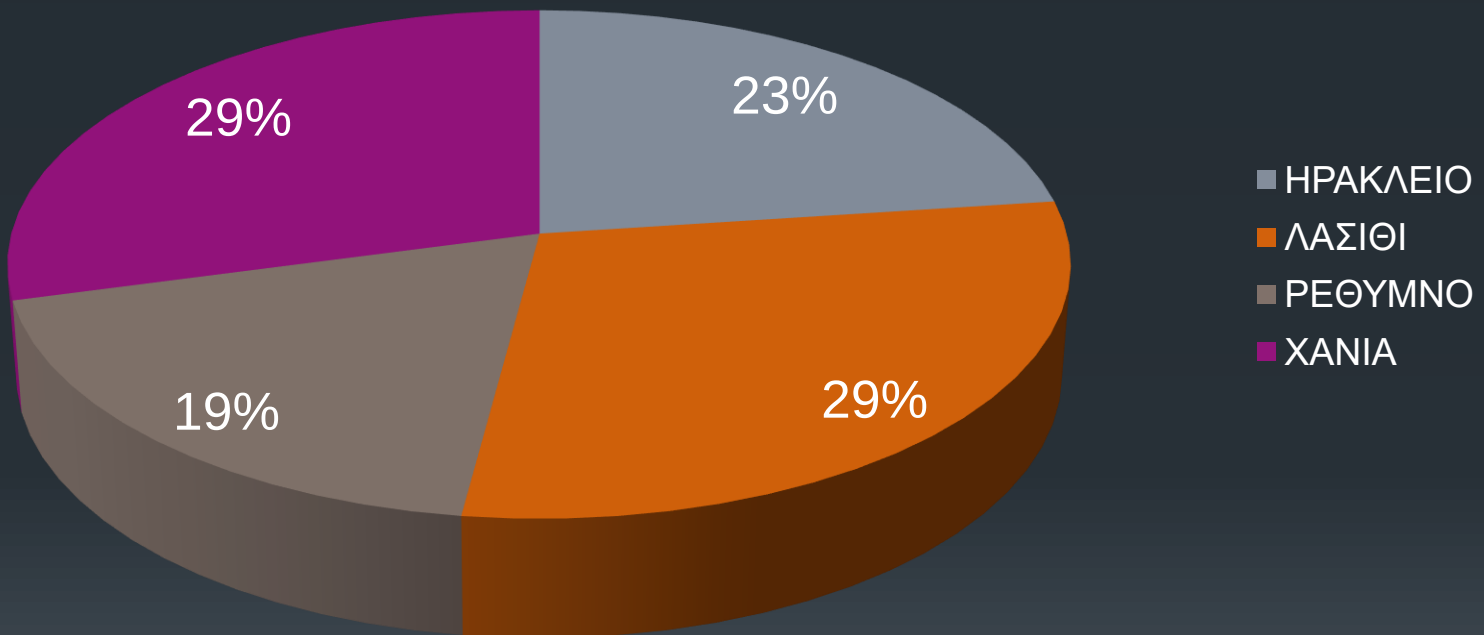

Σύμφωνα με την πληροφόρηση ή τις εμπειρίες που διαθέτετε κατά την άποψή σας, οι υπάρχουσες τουριστικές παροχές, που παρέχονται κατά νομό στην Κρήτη στο πλαίσιο ανάπτυξης του θρησκευτικού τουρισμού μπορούν να χαρακτηριστούν ως:

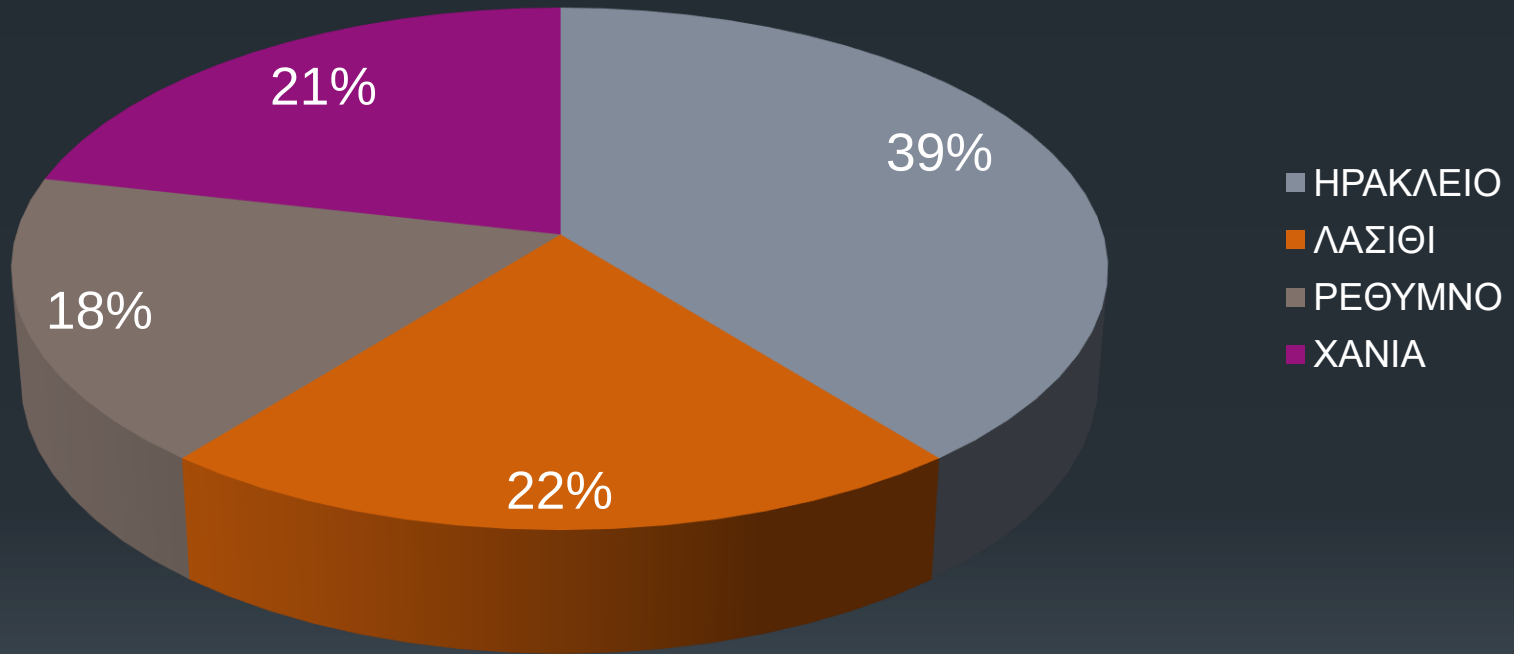
ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΕΠΑΡΚΕΙΣ

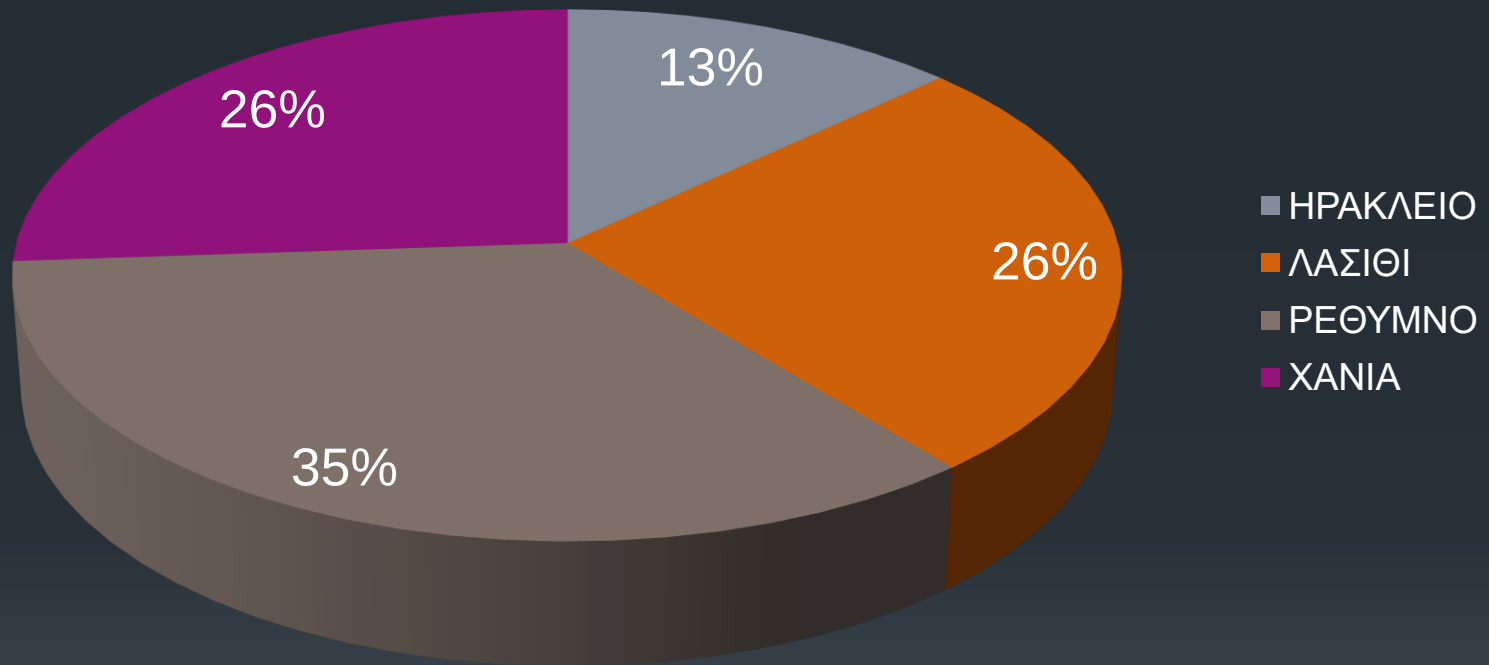
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΠΑΡΚΕΙΣ

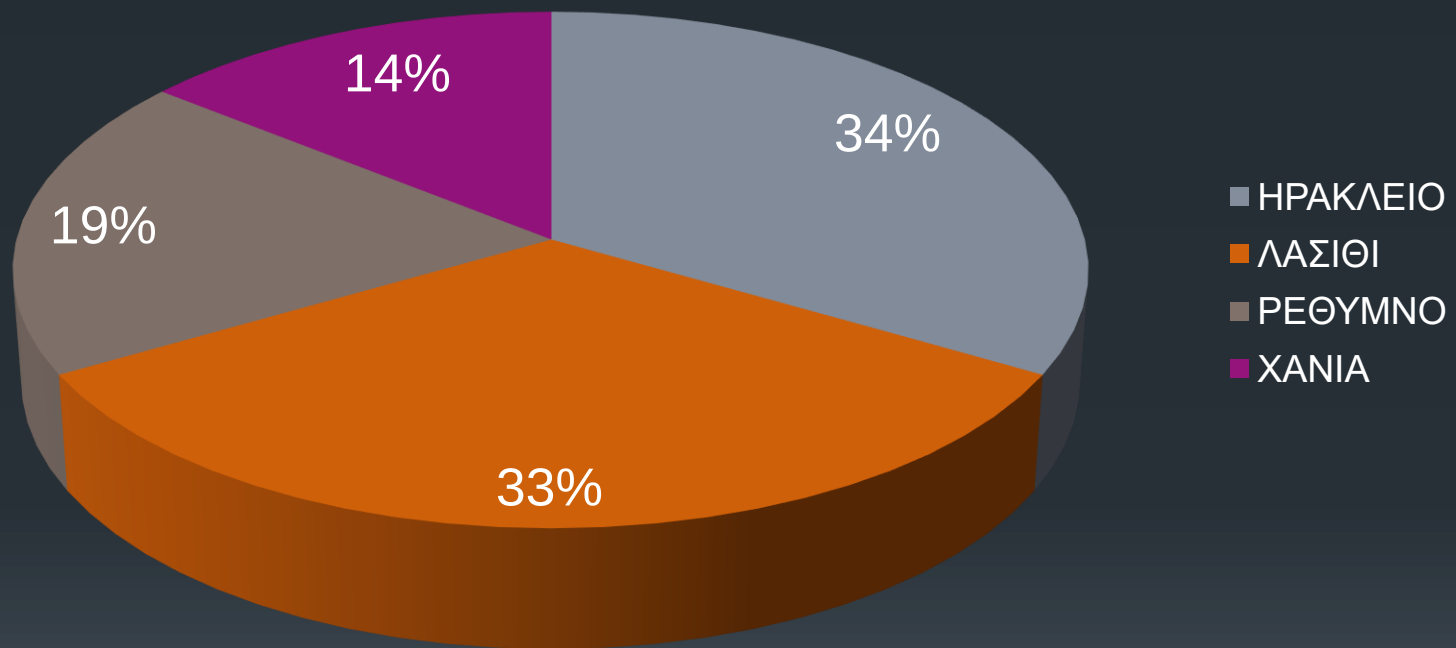
ΕΠΑΡΚΕΙΣ

ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΣ

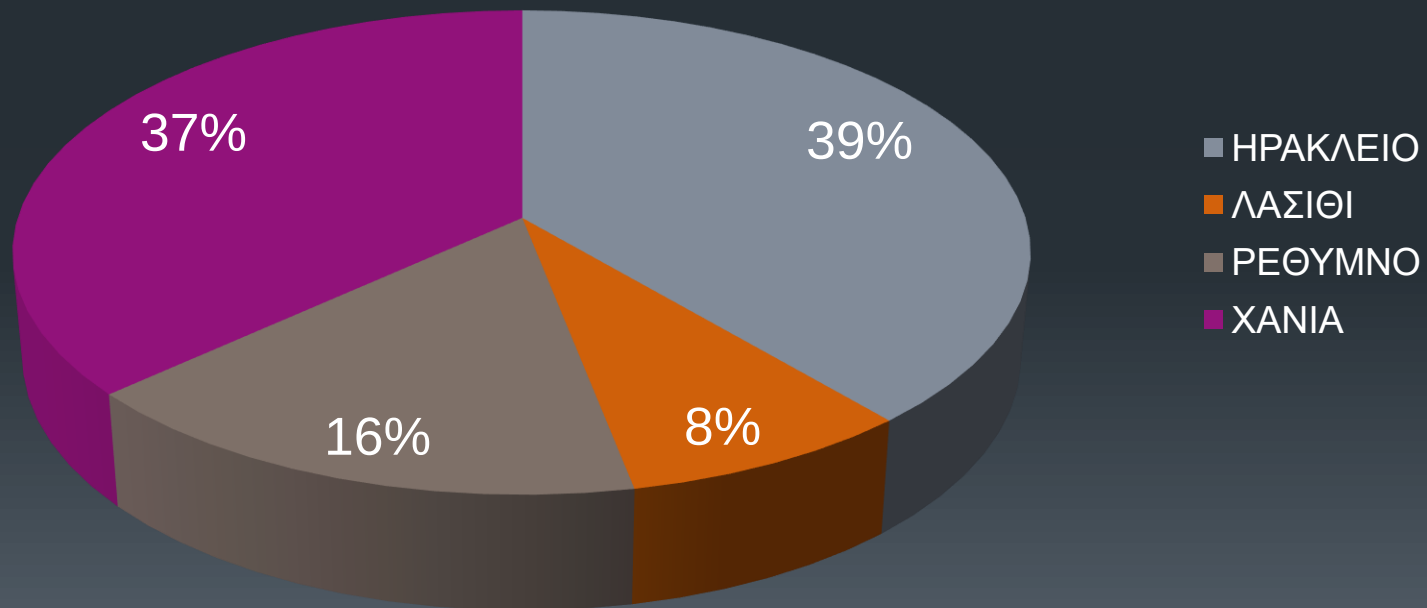

ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΣ

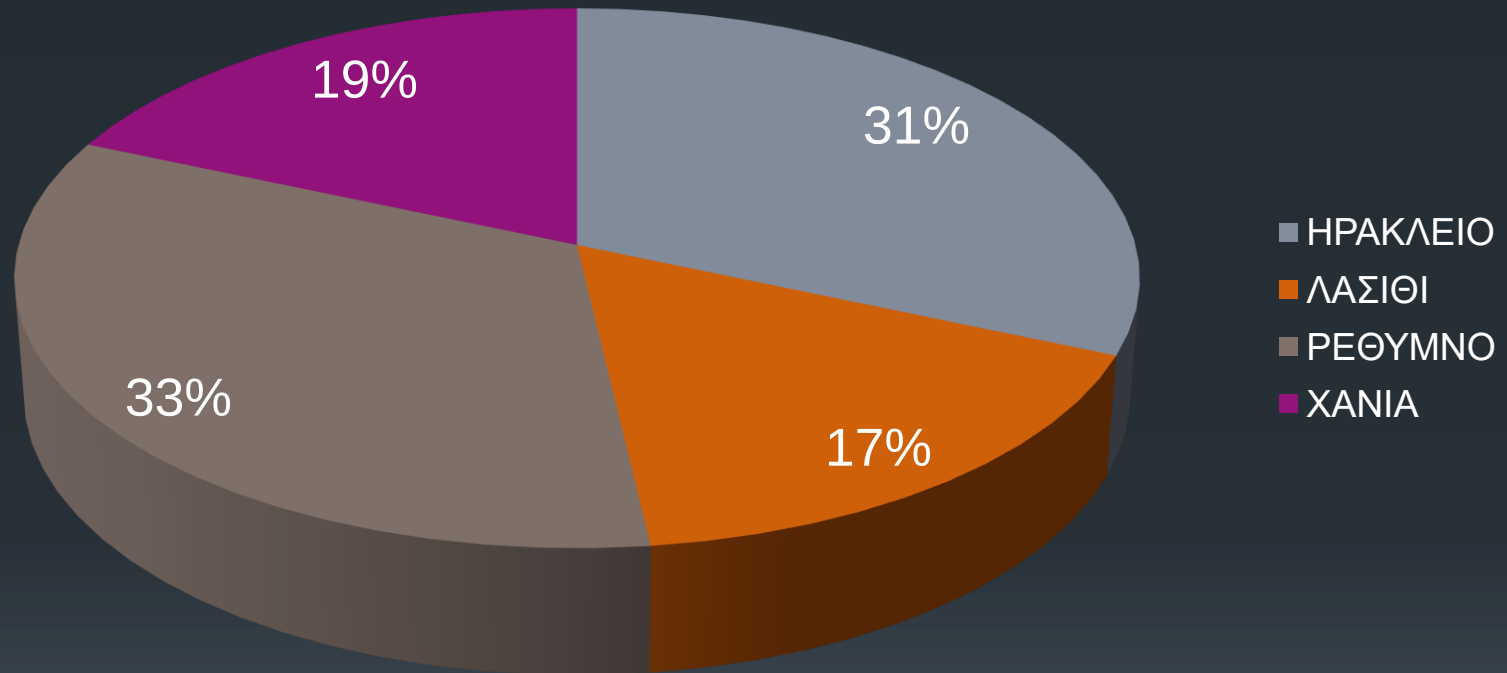

Σε συνέχεια των παραπάνω και σε συνάρτηση με τις δυνατότητες που υπάρχουν για ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού στην Κρήτη, επιλέξτε, κατά τη γνώμη σας τα δυνατά σημεία των διάφορων περιοχών κατά νομό:

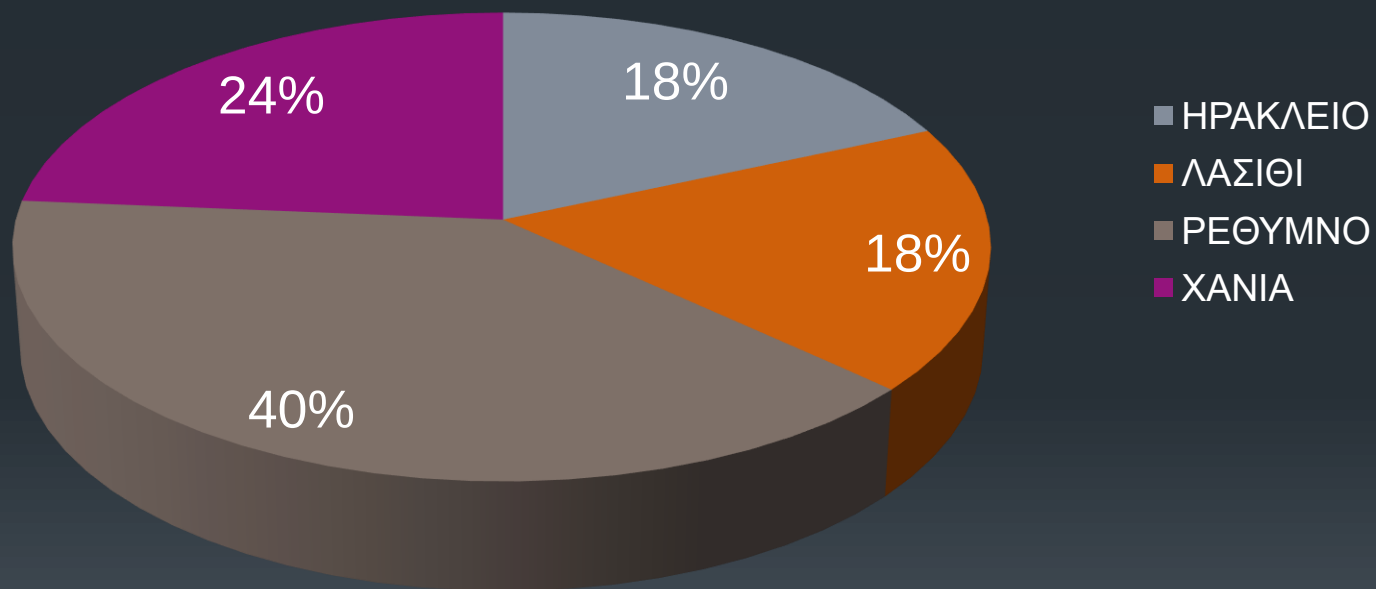
**Οι Θρησκευτικοί -
αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία**

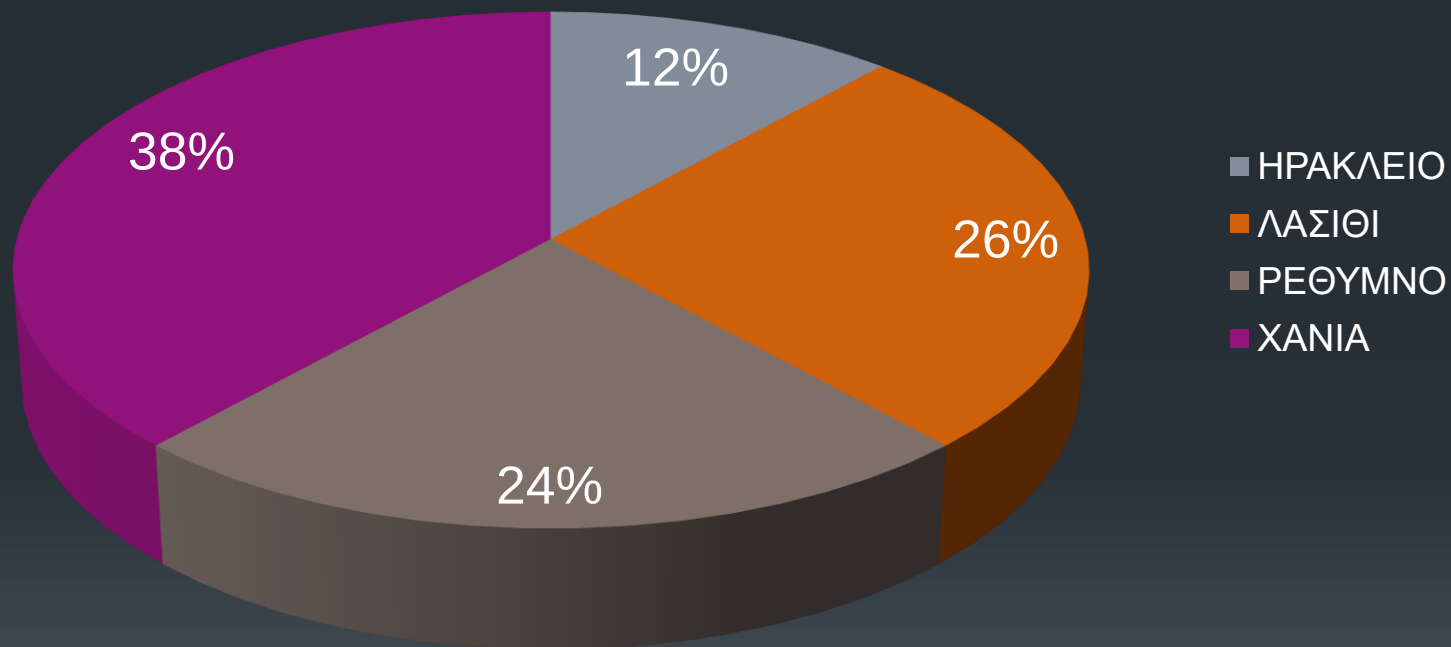
Τα καταλύματα (ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα κλπ)

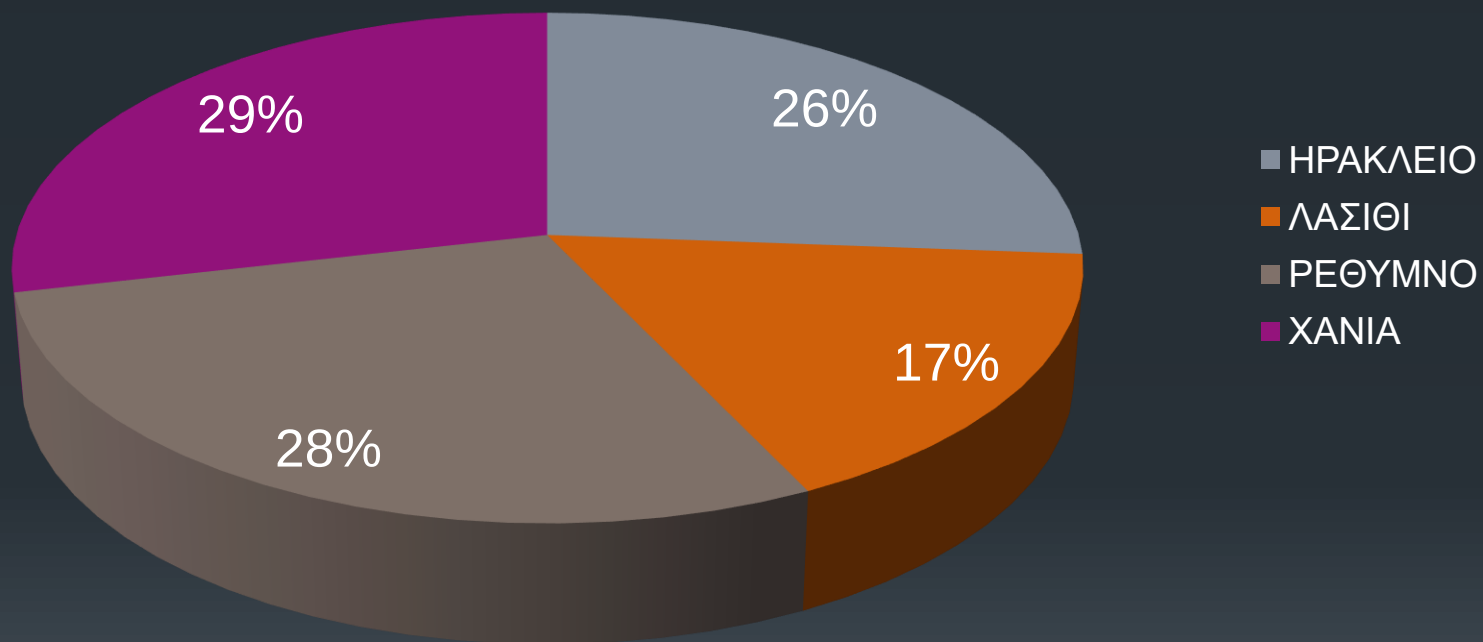
Ο πολιτισμός (έθιμα, παραδόσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, διάλεκτος κλπ)

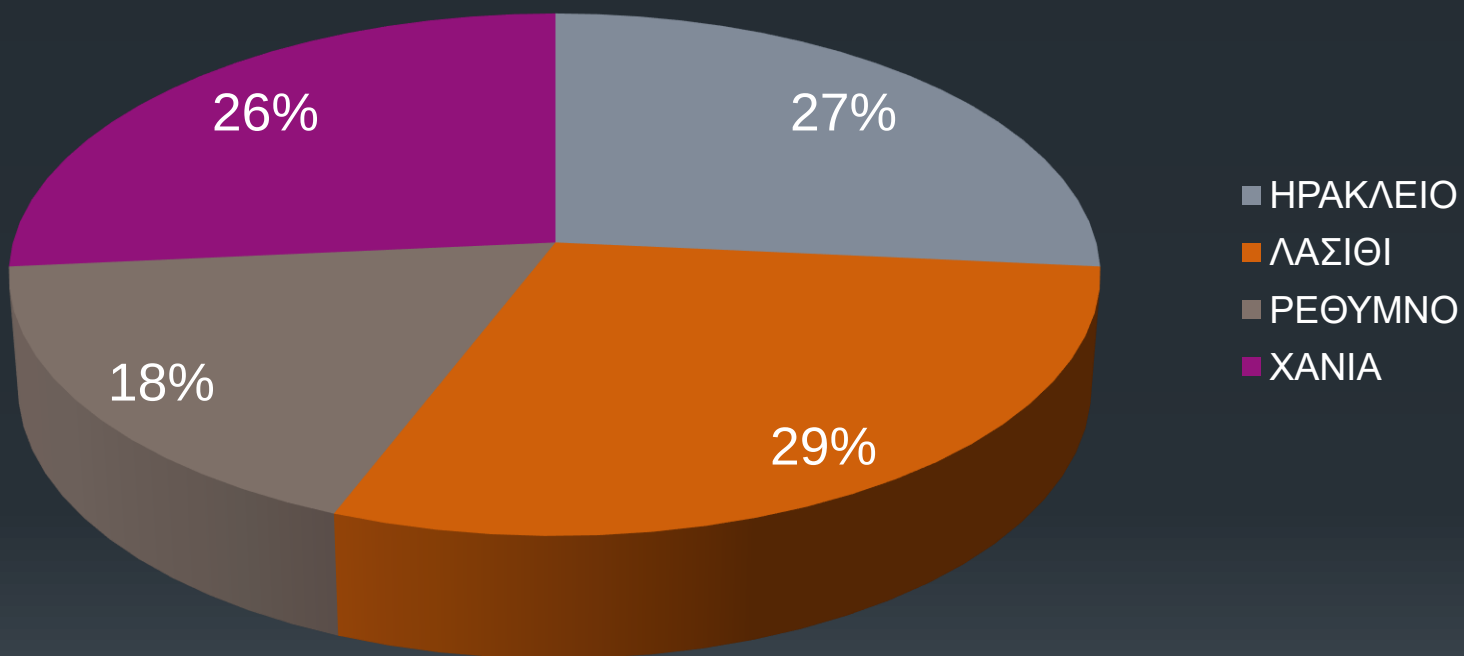
Η κουζίνα (παραδοσιακά γεύματα) και τα διάφορα τοπικά προϊόντα της γης

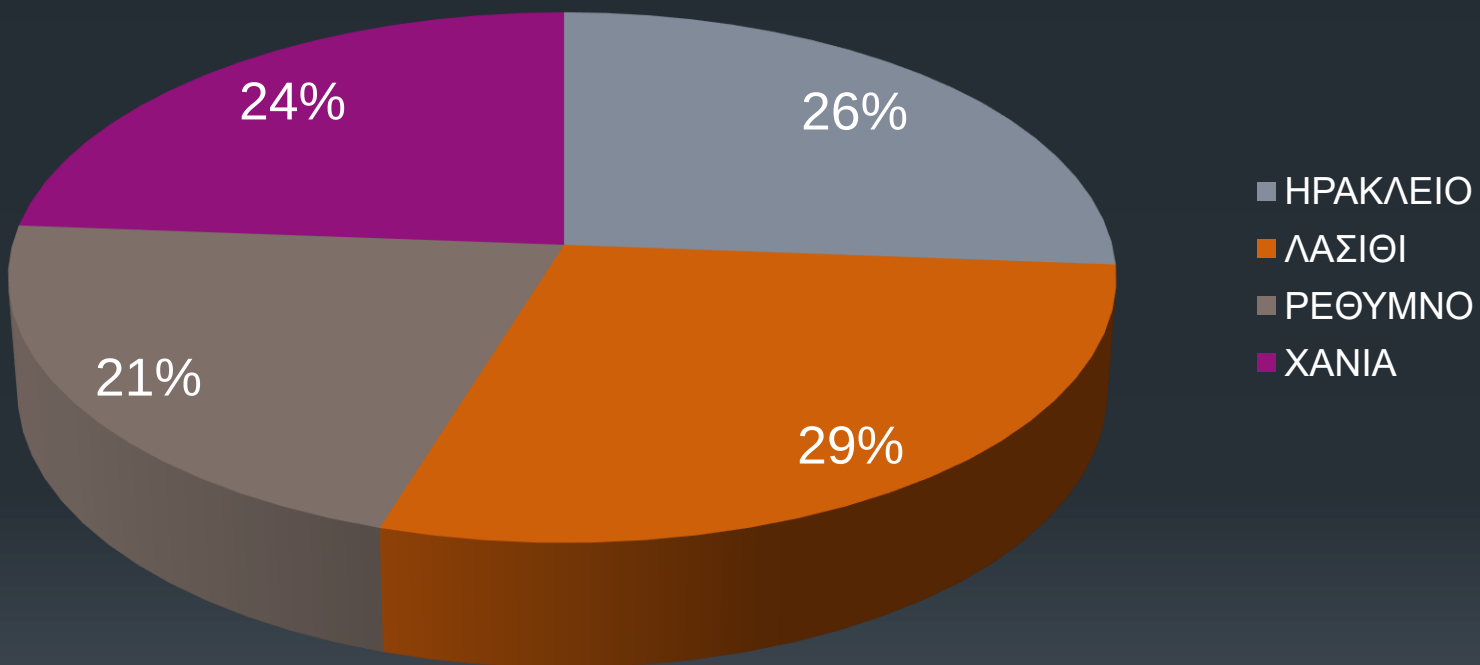
Η ιστορία και η αρχιτεκτονική της περιοχής

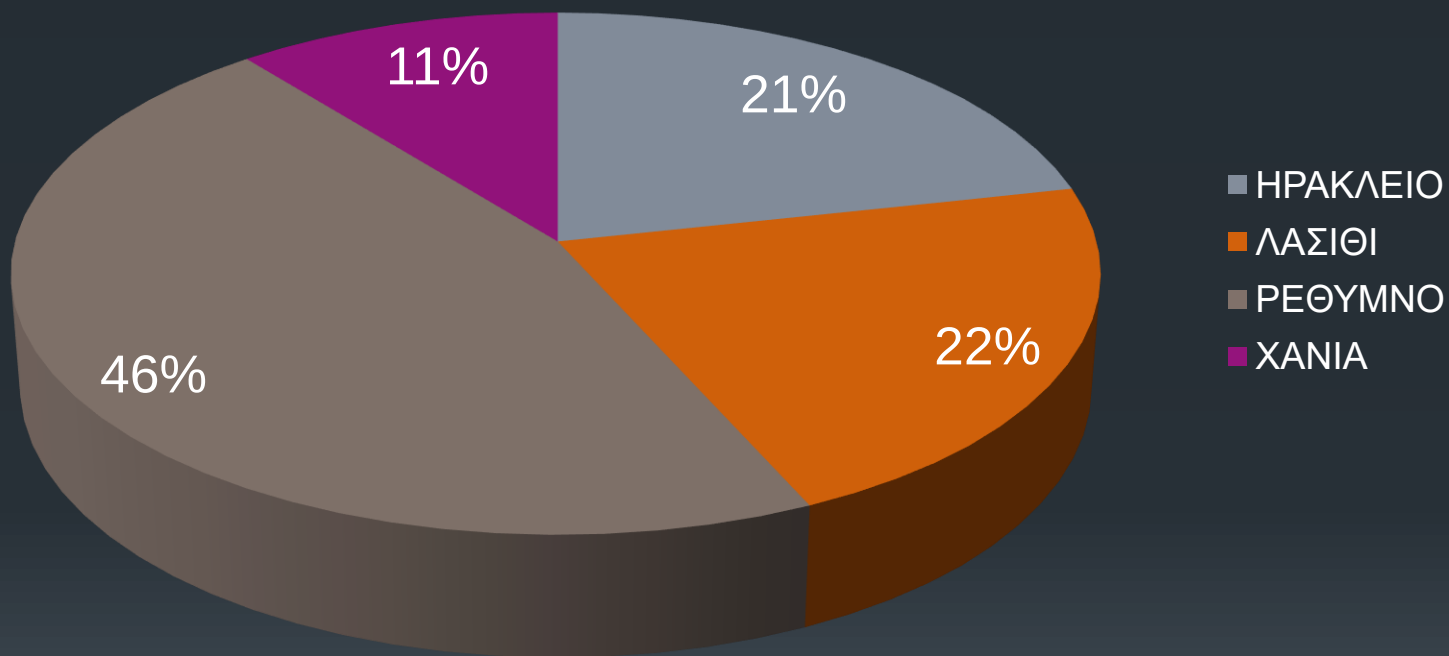
Επαφή με το φυσικό περιβάλλον (θάλασσα, ακτές κλπ)

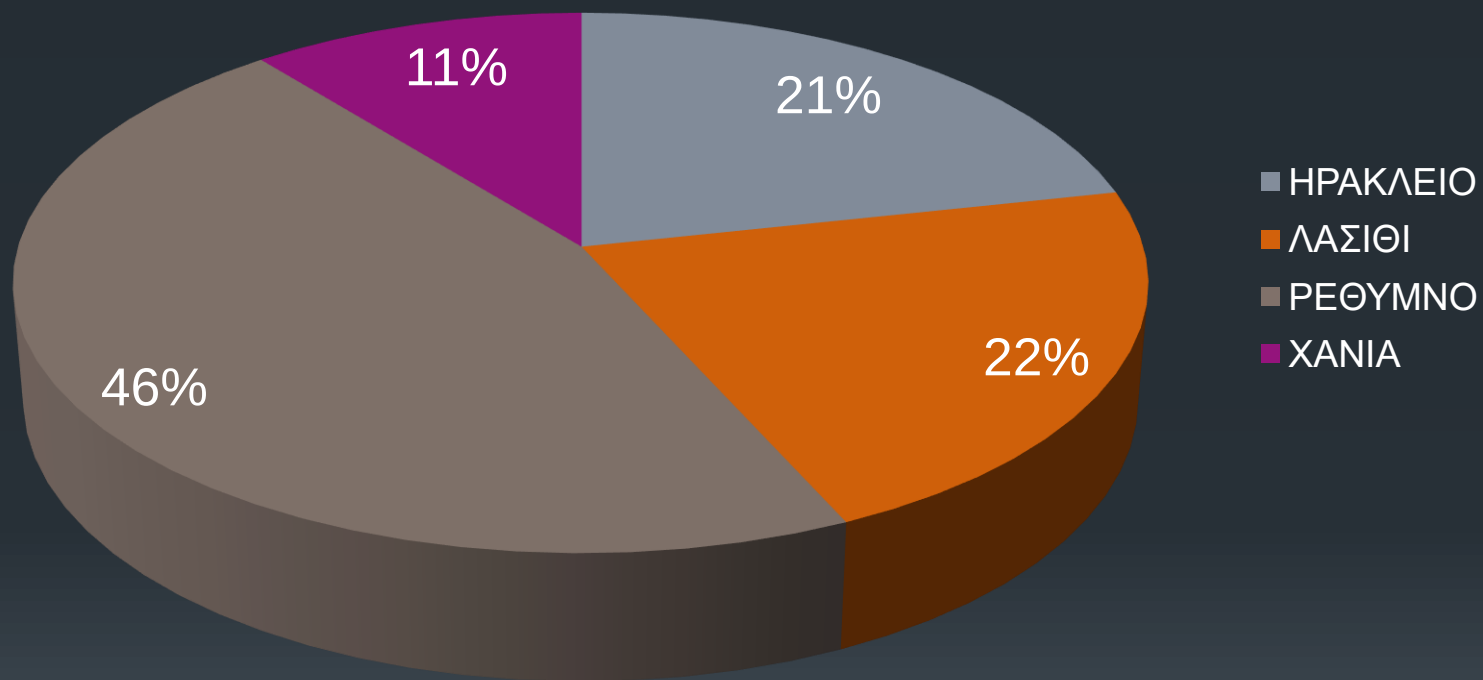
Η κουλτούρα

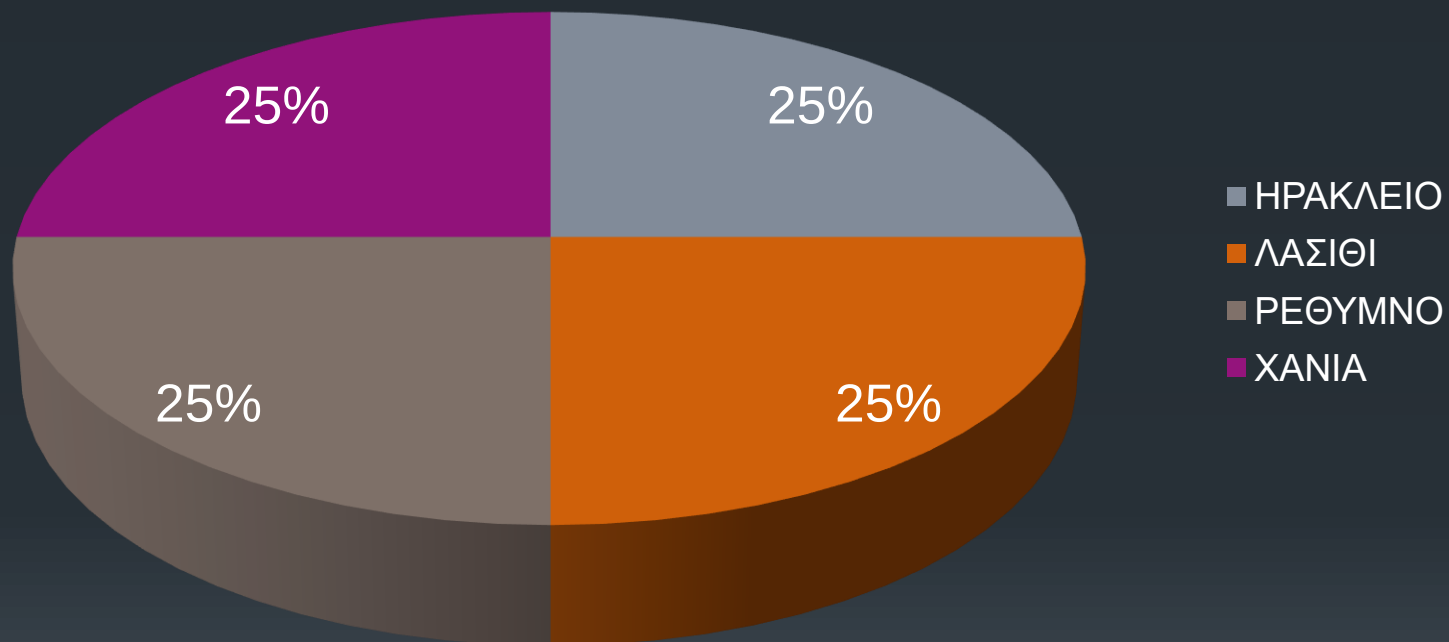
Ο επαγγελματισμός των κλάδων του τουρισμού

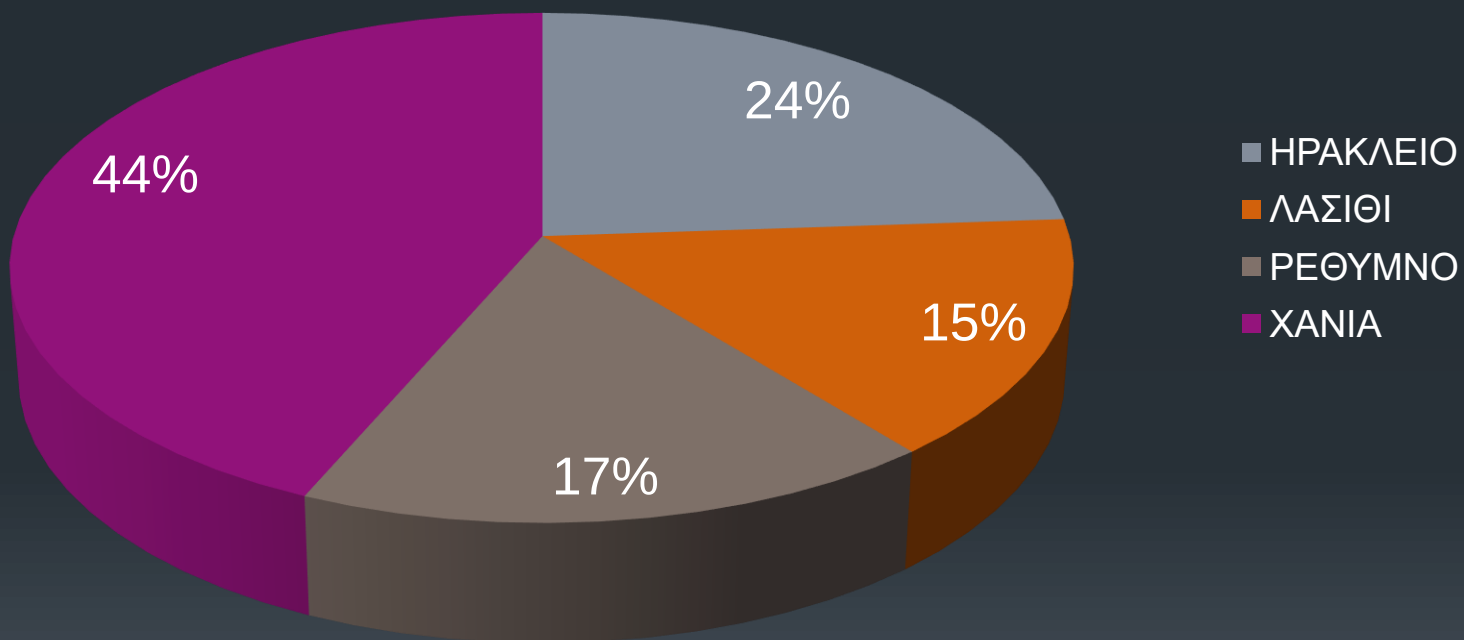
Το ενδιαφέρον των Δημόσιων φορέων για τον θρησκευτικό τουρισμό.

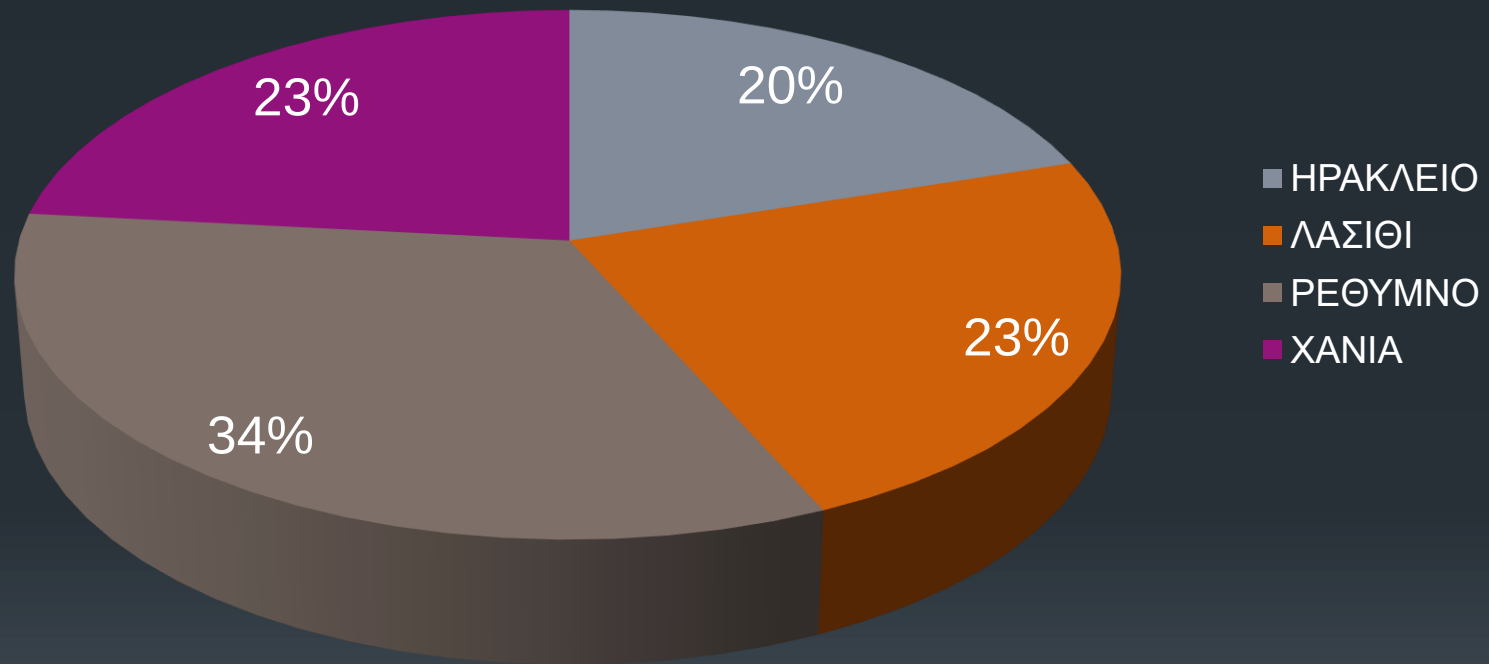
Αξιοποίηση και χρήση των νέων τεχνολογιών στον τομέα του θρησκευτικού τουρισμού)

Διασκέδαση/Αναψυχή

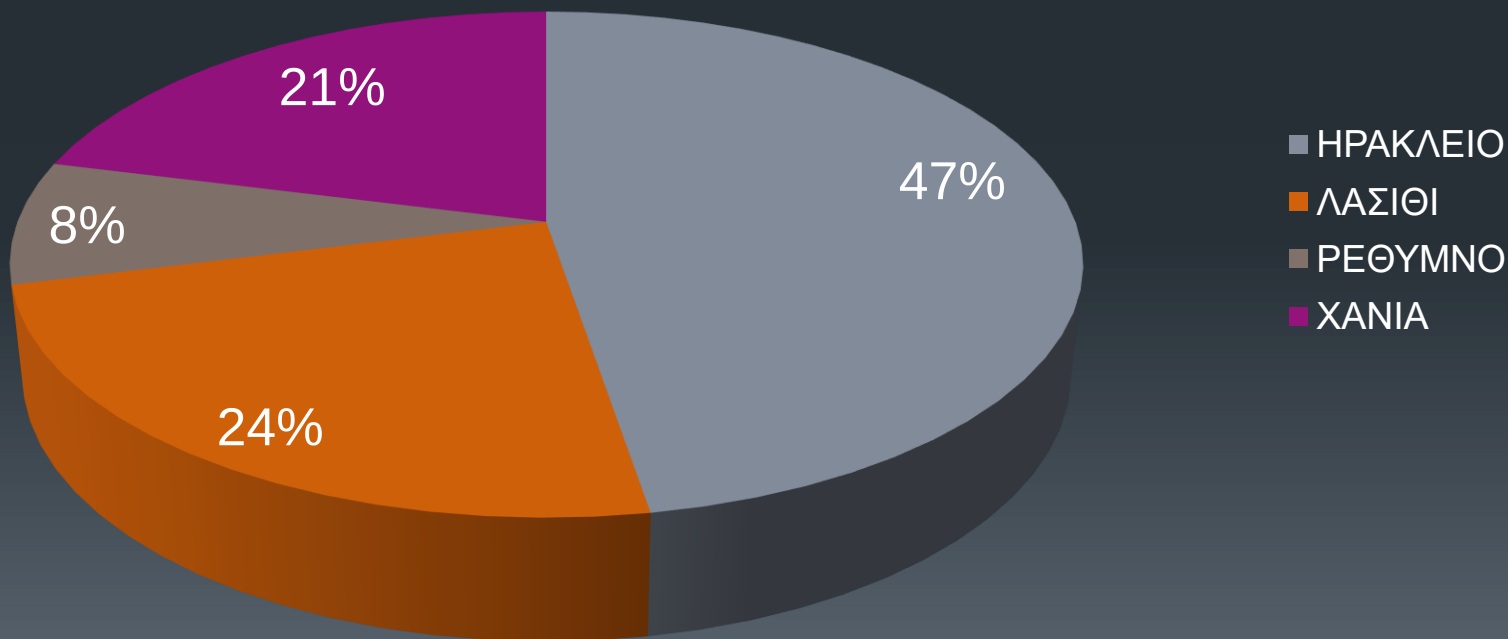

Η κουλτούρα της φιλοξενίας δεν έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό

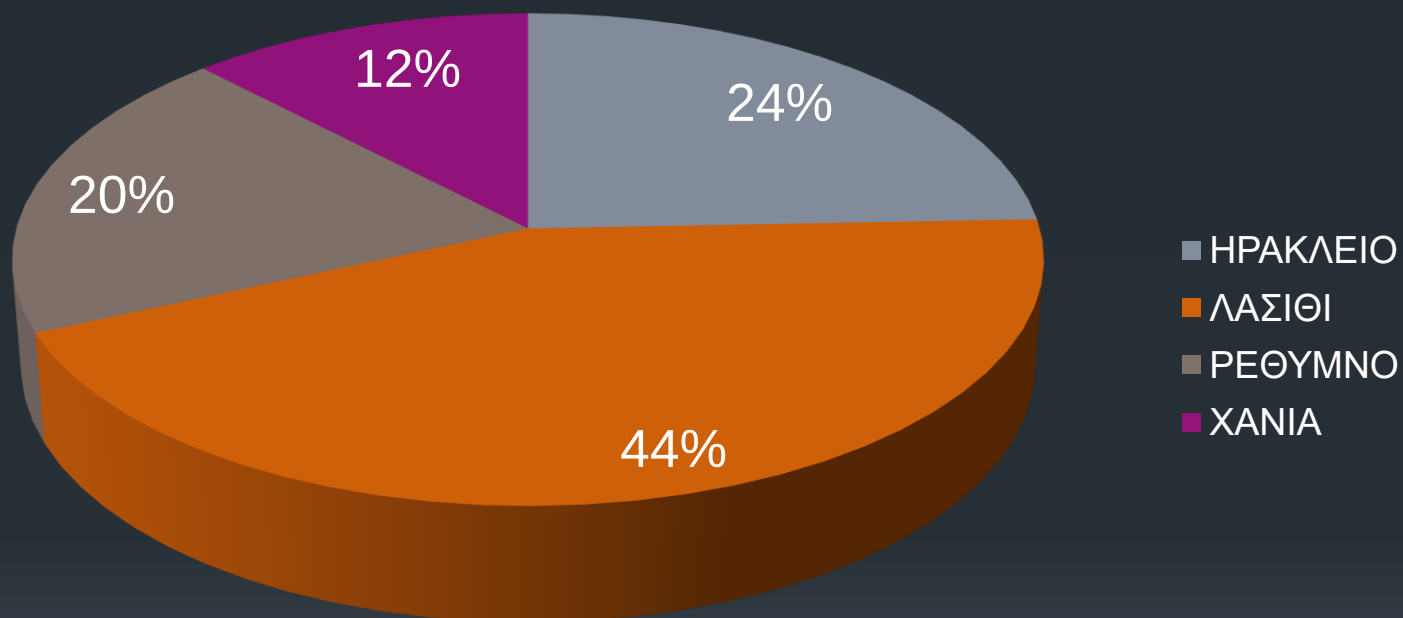

Αναφορικά με τα προηγούμενα, επιλέξτε, κατά τη γνώμη τις αδυναμίες των διάφορων περιοχών κατά νομό της Κρήτης που δυσκολεύουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού:

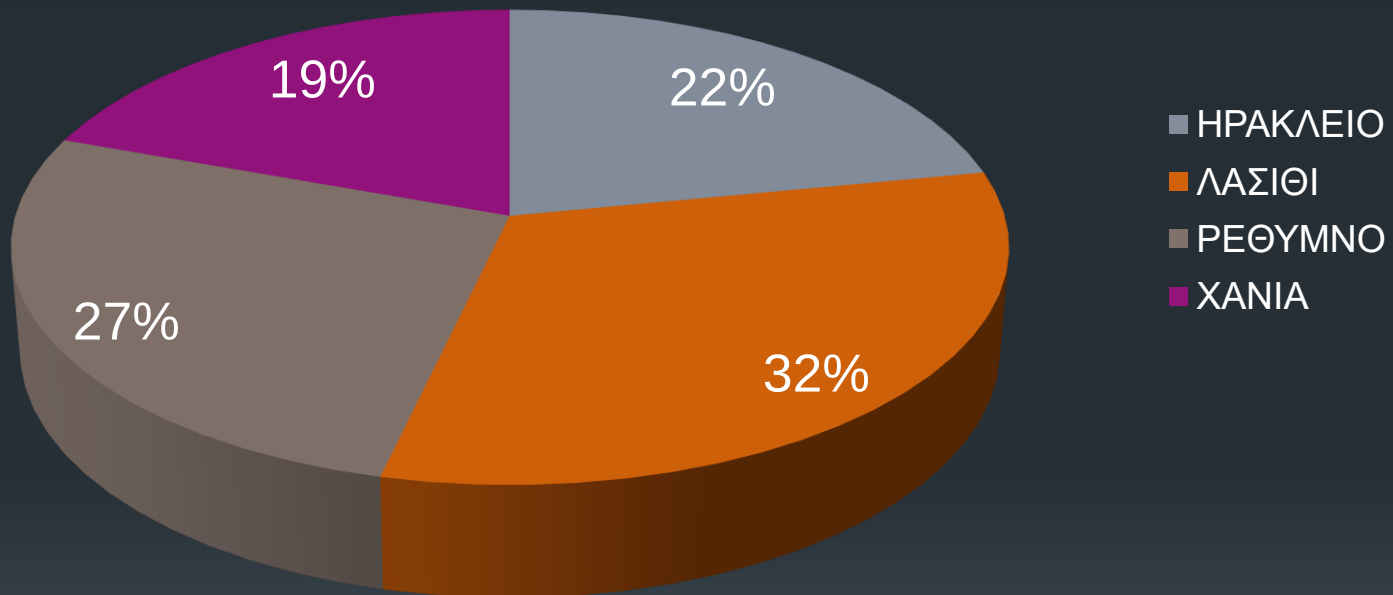
Η δυσκολία πρόσβασης με τα διάφορα μέσα μεταφοράς στις περιοχές θρησκευτικού – πολιτιστικού τουριστικού ενδιαφέροντος και η σύνδεση μεταξύ της λόγω προβληματικού οδικού δικτύου

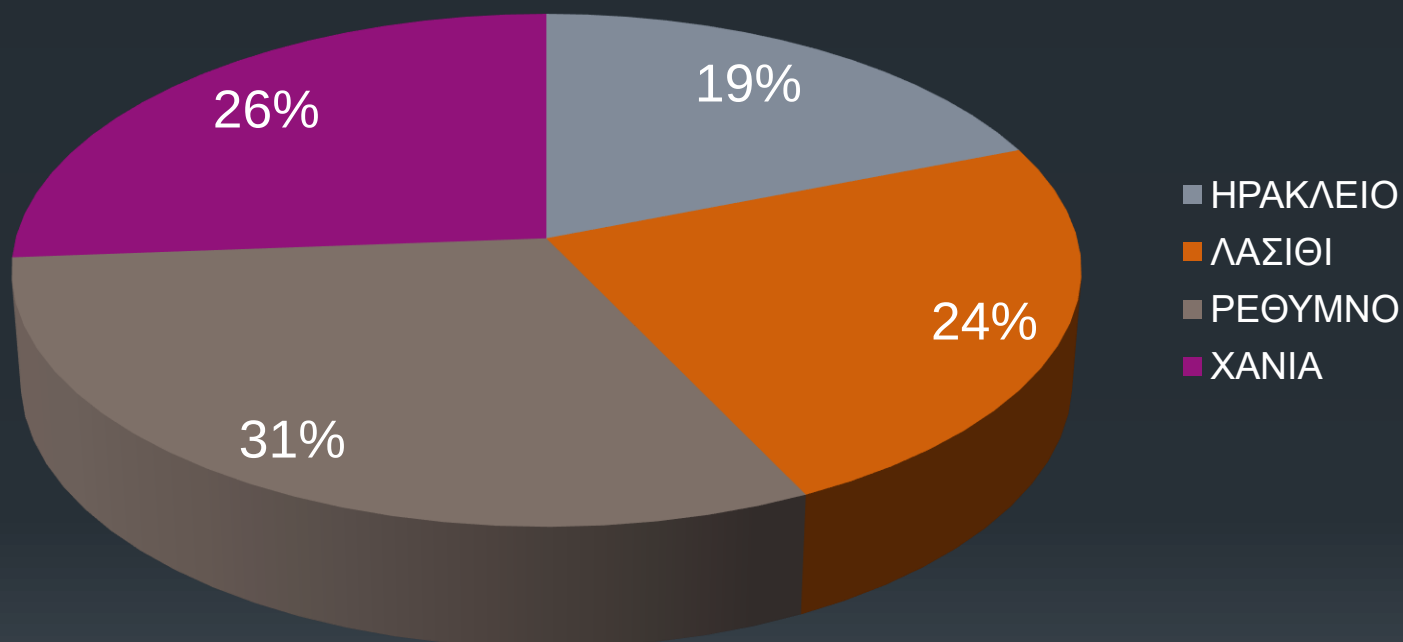
Η έλλειψη μεγάλων ξενοδοχείων

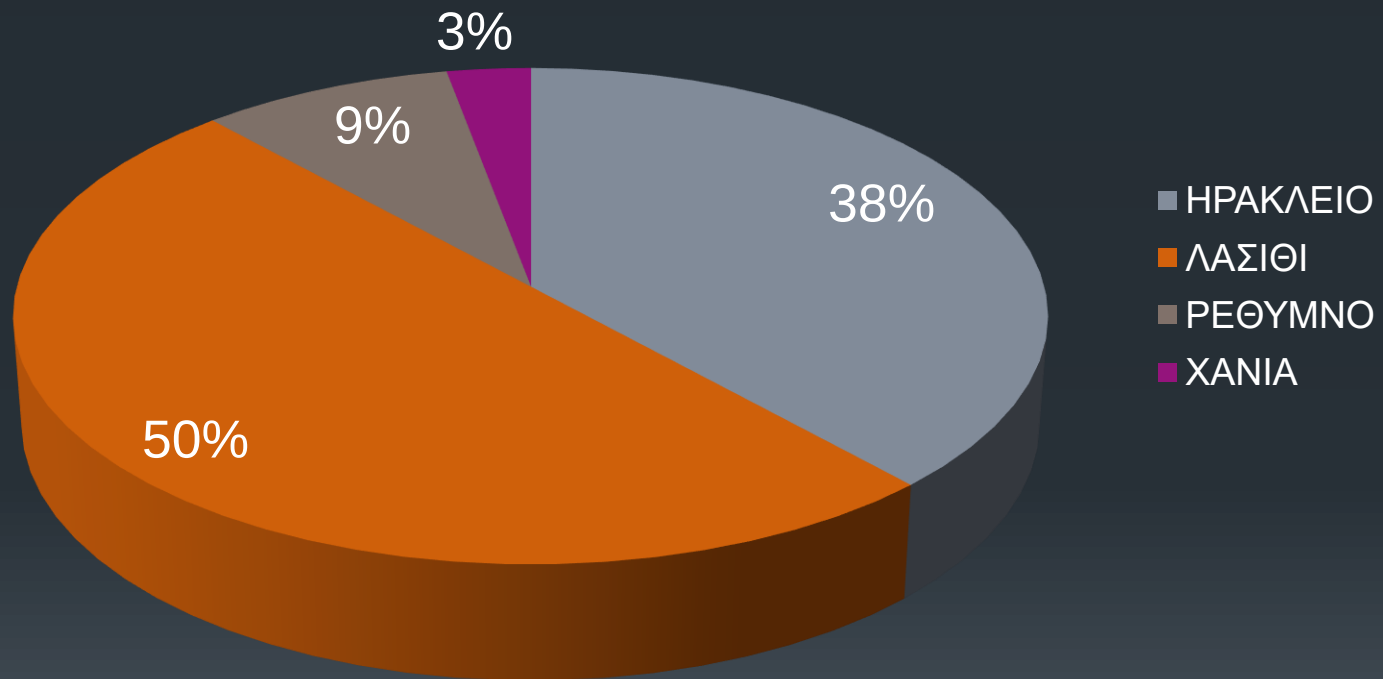
Οι εκδηλώσεις του καλοκαιριού οι οποίες ημερολογιακά δεν είναι συντονισμένες με τις θρησκευτικές εκδηλώσεις των διάφορων περιοχών

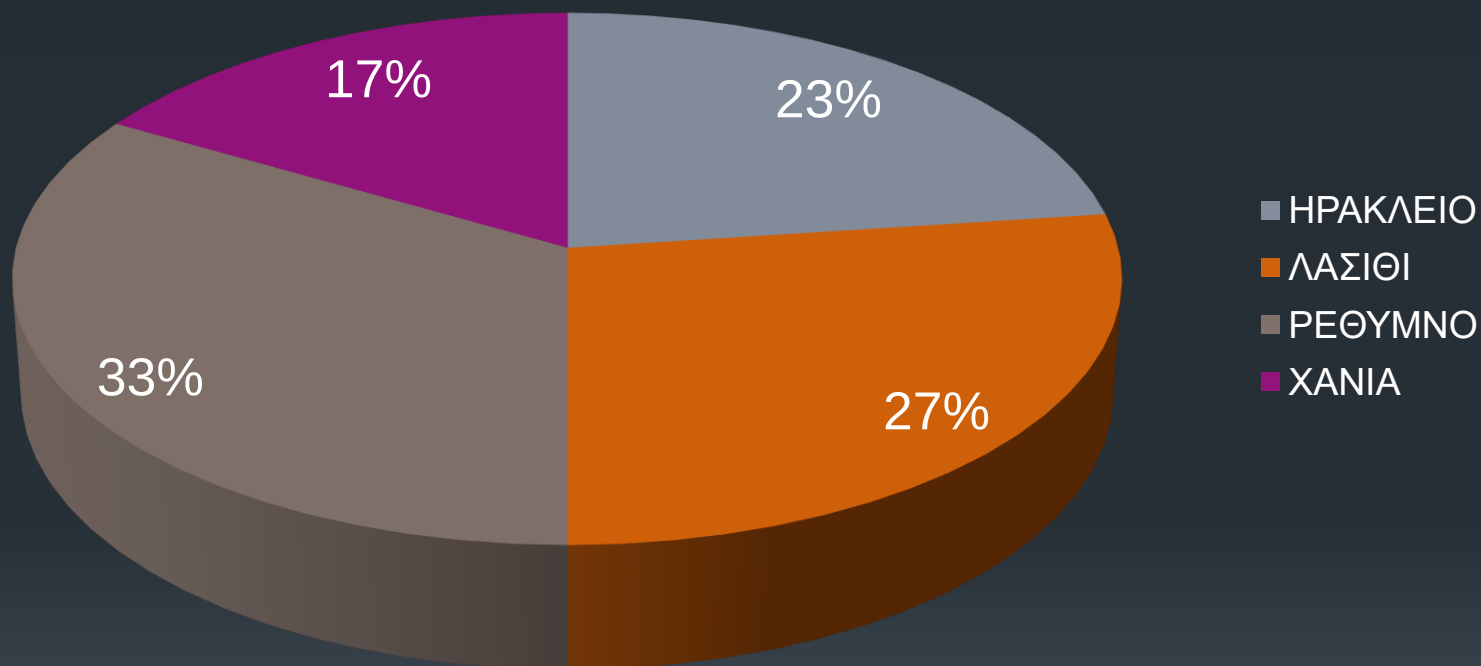
Η έμφαση που δίνεται στον θρησκευτικό τουρισμό μόνο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

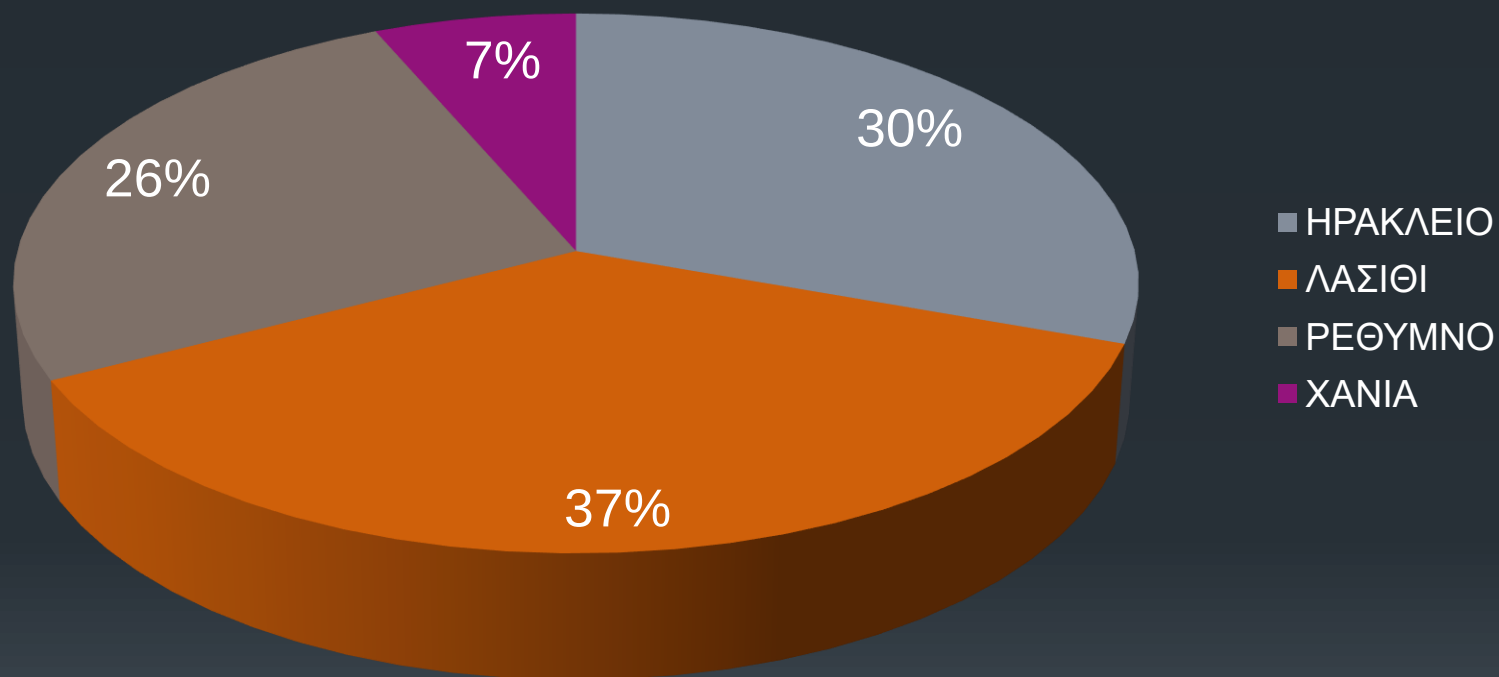
Η τοπική κουζίνα, η οποία προσφέρεται σε κακή ποιότητα με σκοπό τη μείωση του κόστους και η έλλειψη εναλλακτικών προτάσεων.

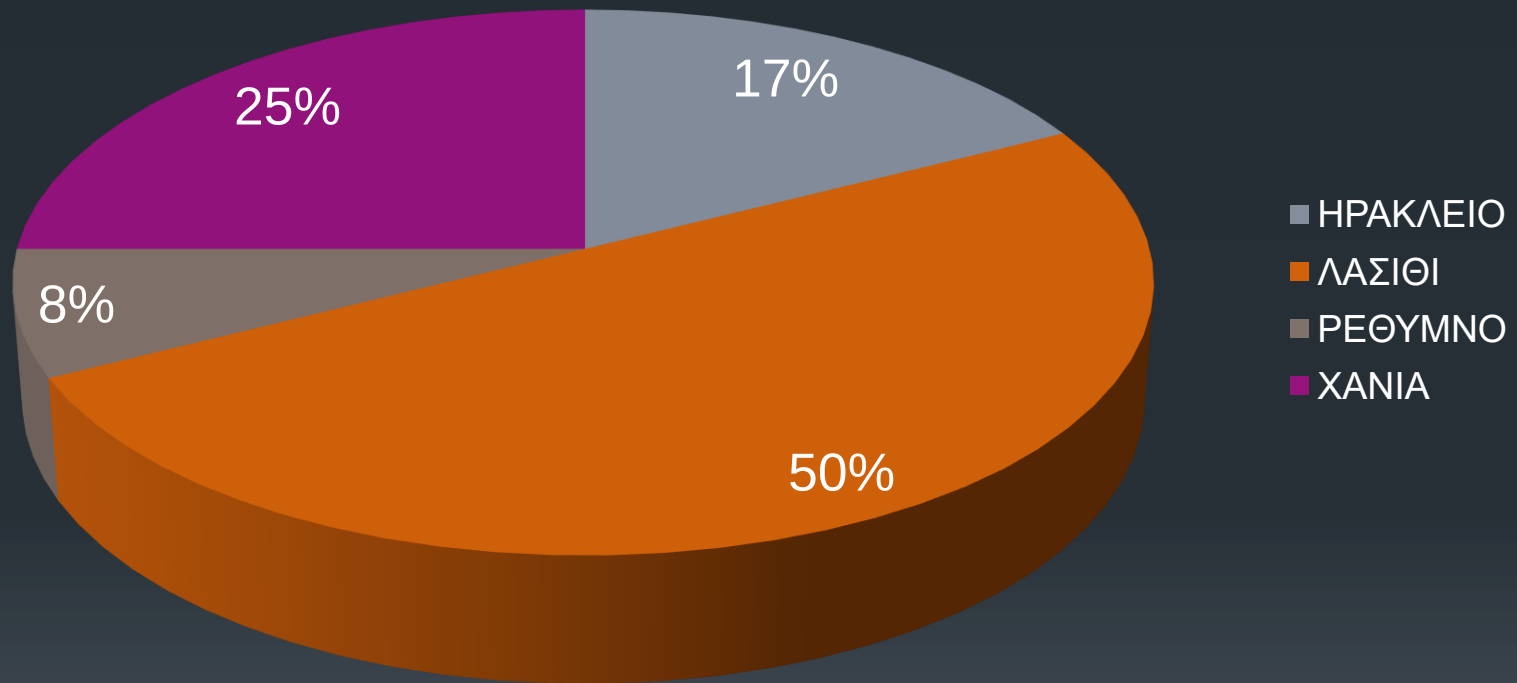
Τα τοπικά προϊόντα της περιοχής τα οποία προσφέρονται στους τουρίστες στη μη αναμενόμενη ποιότητα.

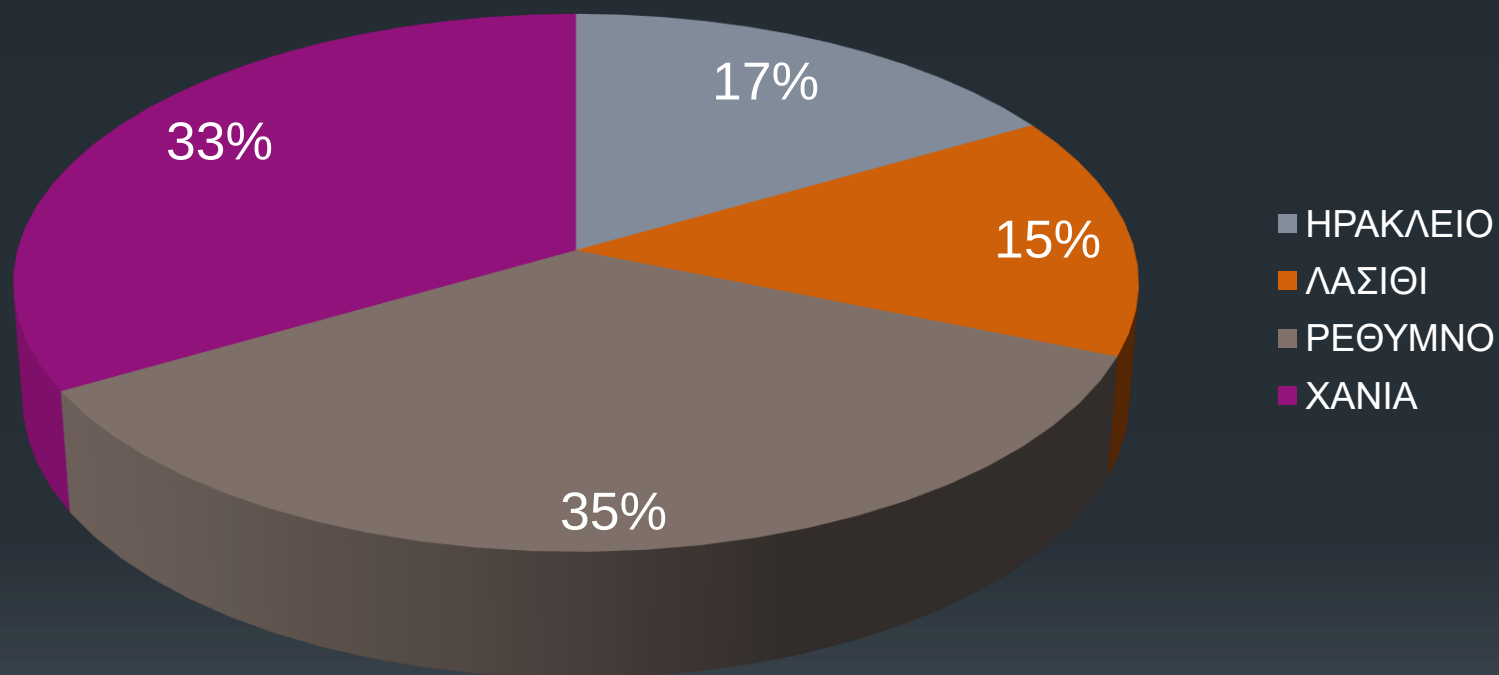
Η ιστορία της περιοχής δεν προβάλλεται σωστά (ως υπηρεσία του τουρισμού)

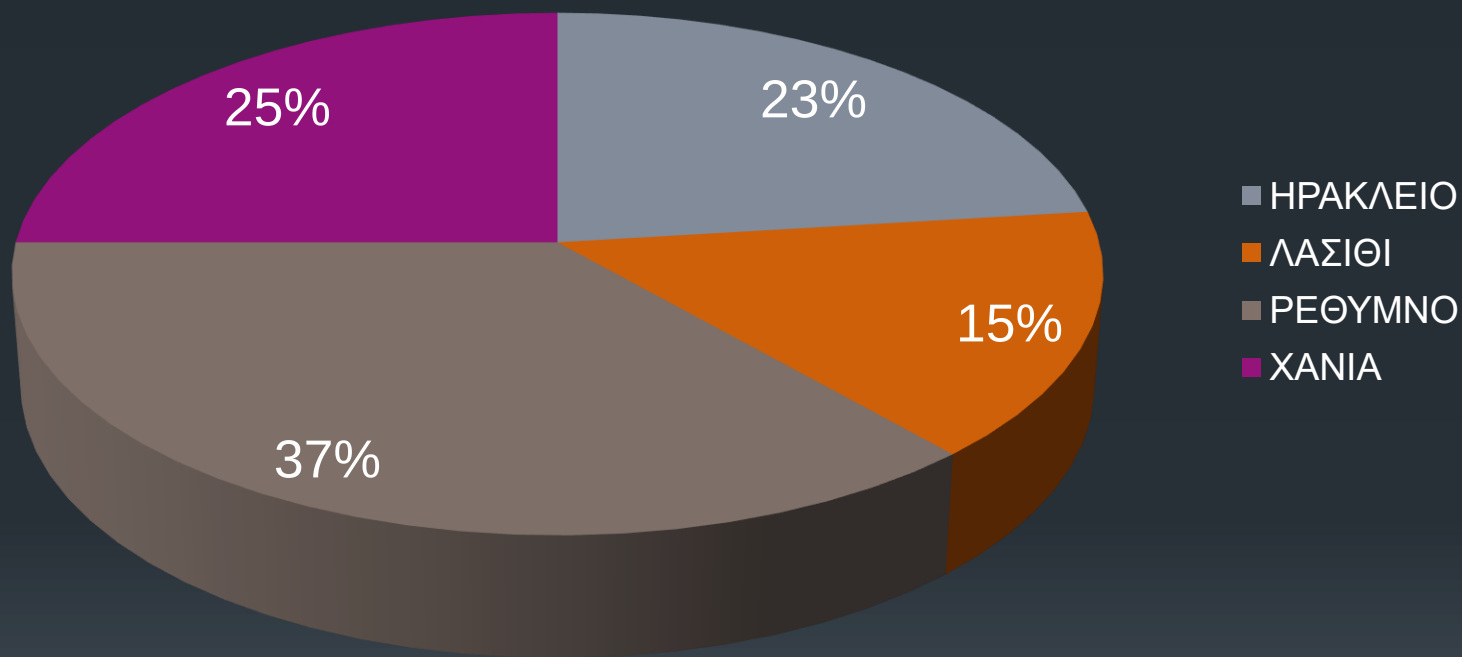
Η αρχιτεκτονική της περιοχής παραμελείται
εξαιτίας έλλειψης οικονομικών πόρων.

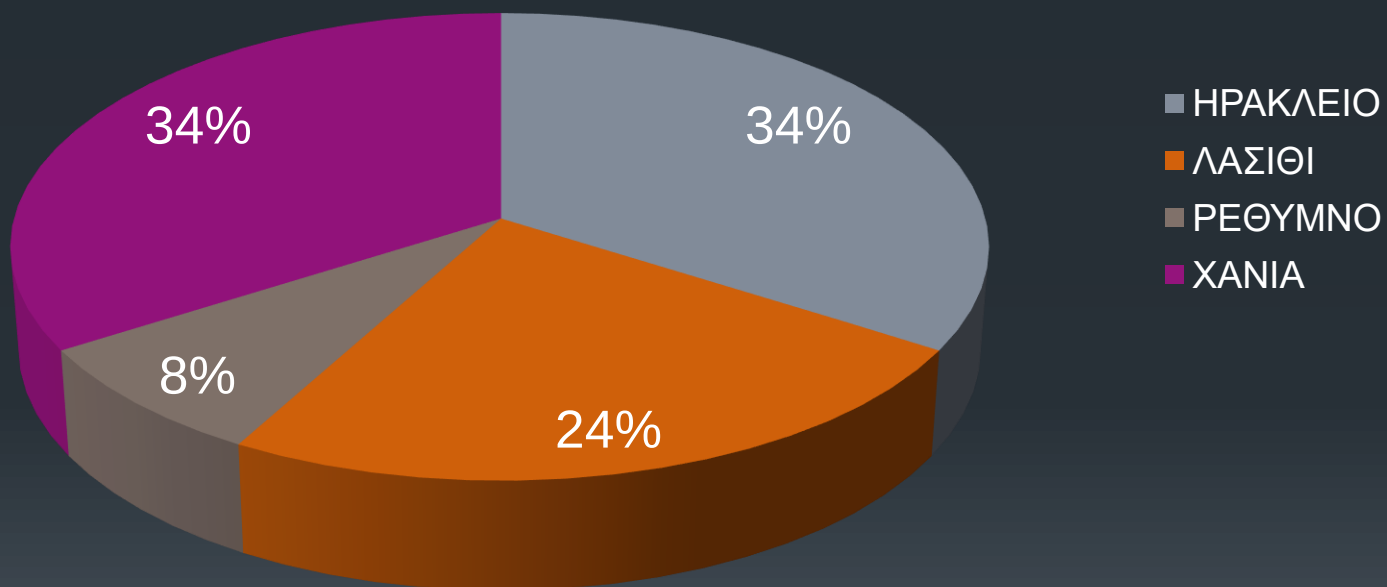
Οι θρησκευτικοί – αρχαιολογικοί χώροι
διαθέτουν ελλιπείς υποδομές και παροχές.

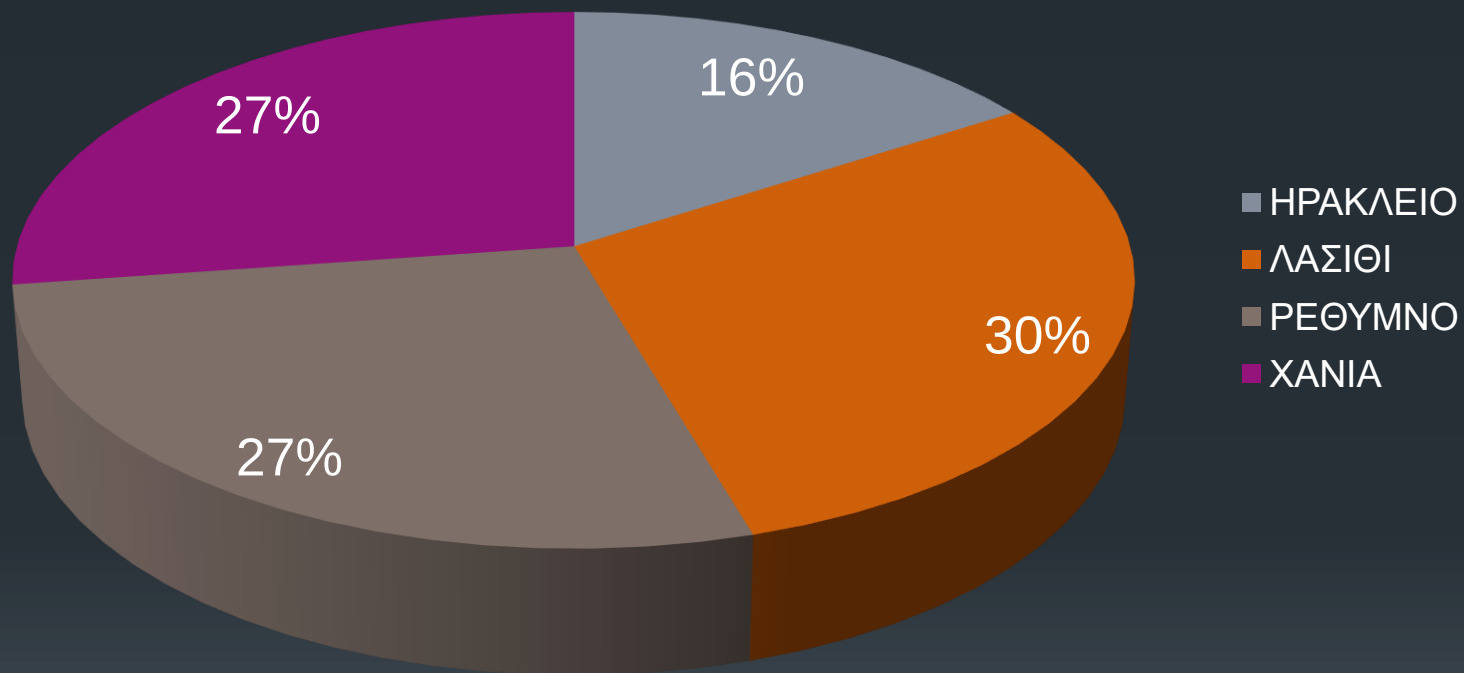
Κακής ποιότητας υποδομές (εγκαταλελειμμένα κτίρια, κακής ποιότητας δρόμοι, πάρκα, παραλίες, κλπ)

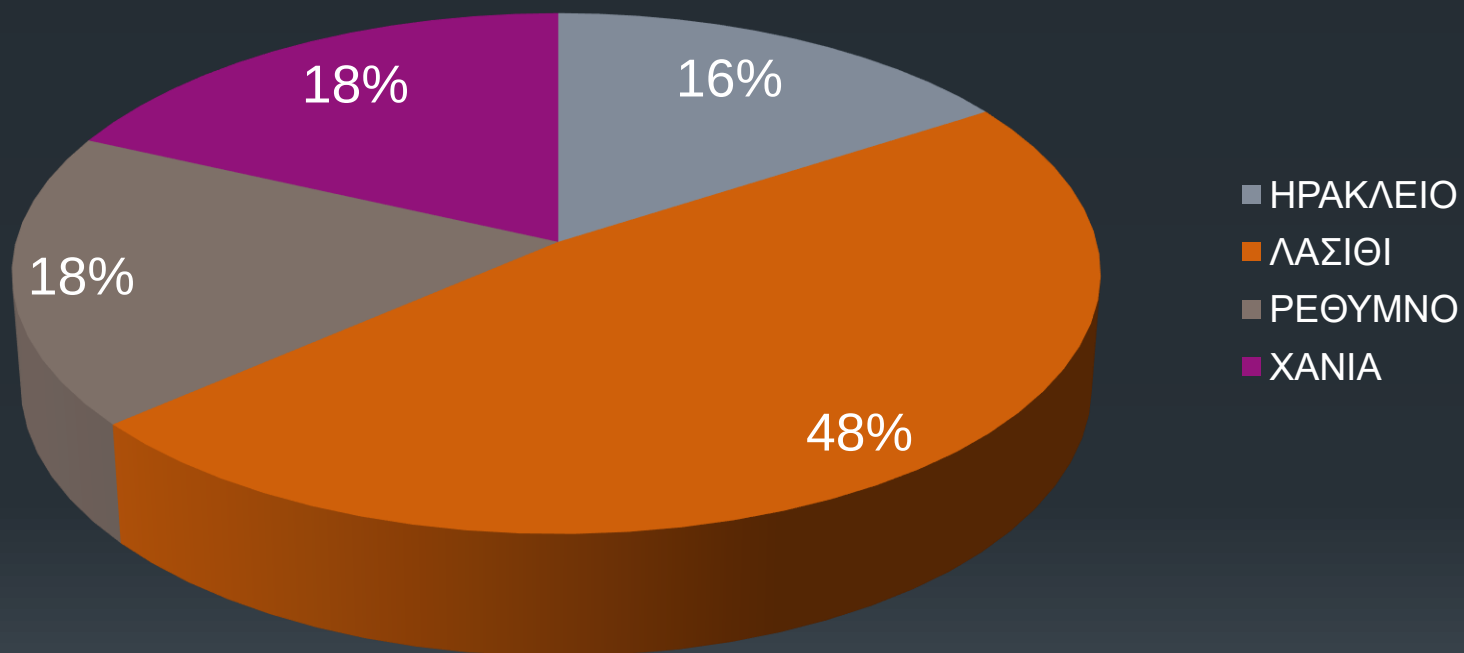
Η έλλειψη υποδομών αναφορικά με της μαρίνες, οι οποίες δεν διαθέτουν π.χ επαρκείς θέσεις για ελλιμενισμό σκαφών, παροχές

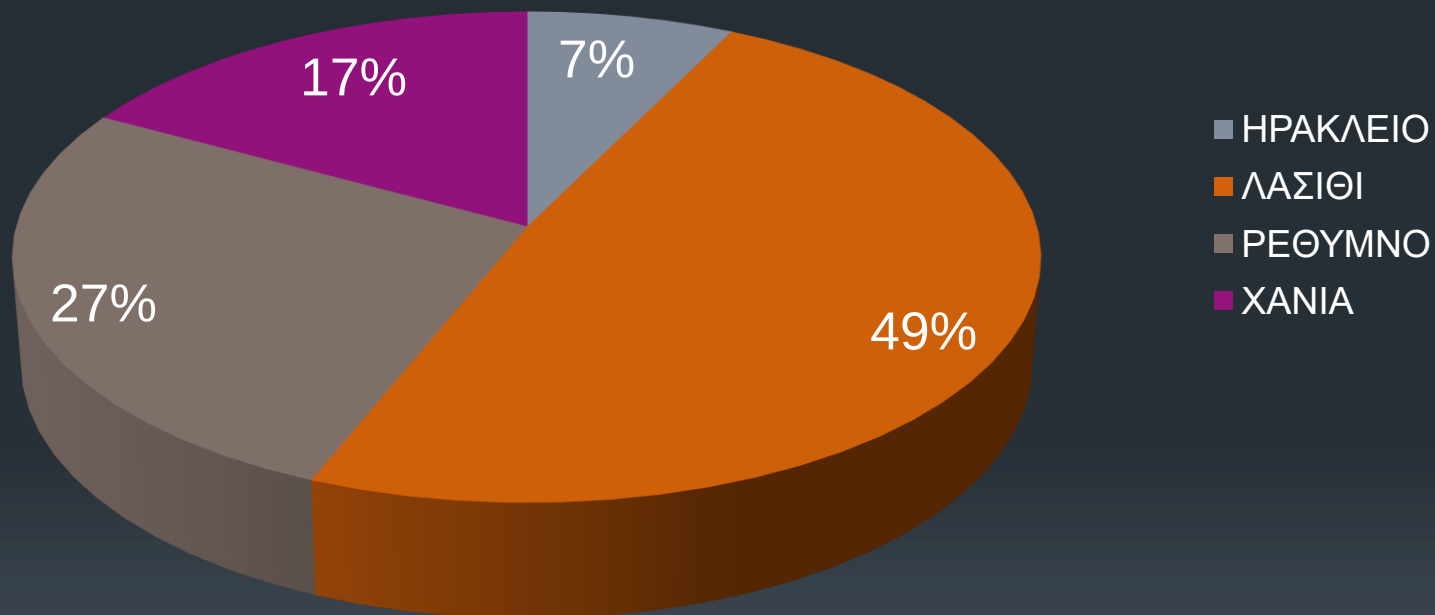
Η κουλτούρα της φιλοξενίας δεν έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό.

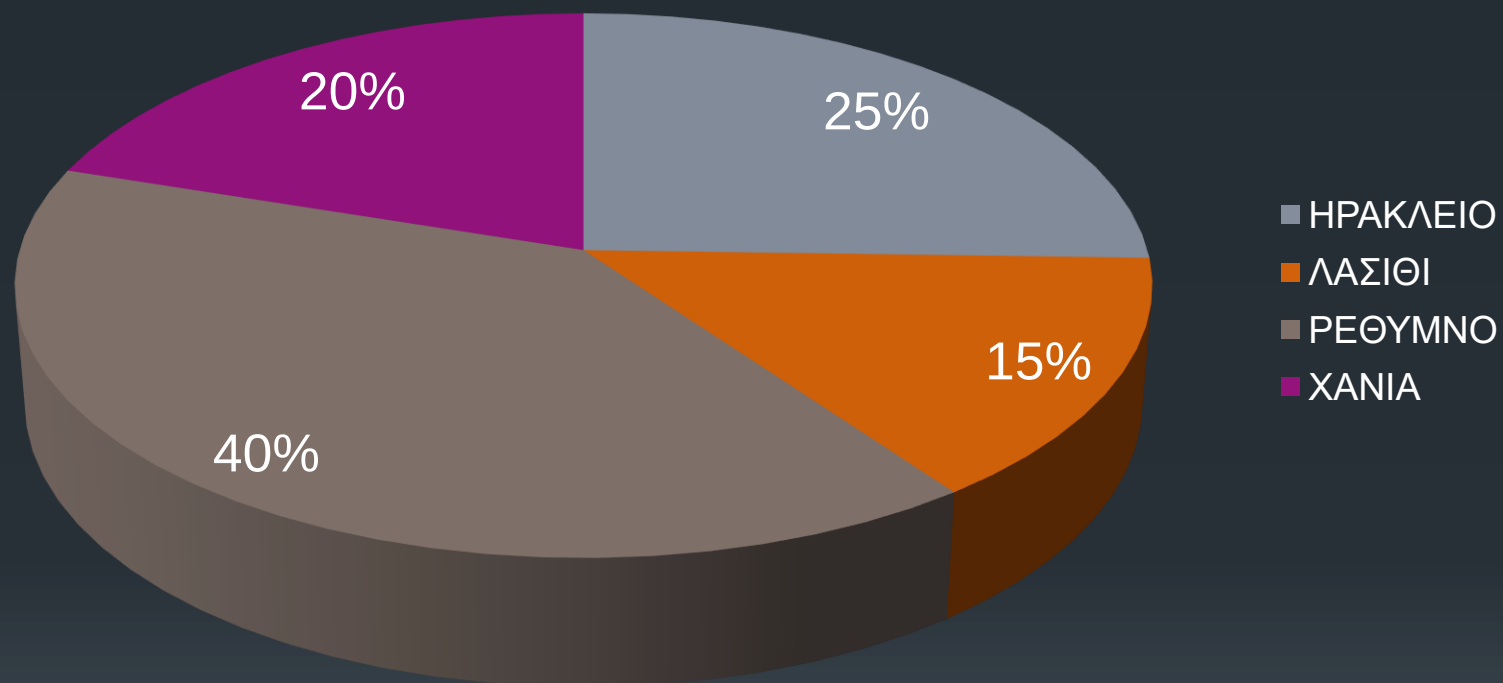
Ο επαγγελματισμός του προσωπικού που ασχολείται με τον τουρισμό ακόμα υστερεί

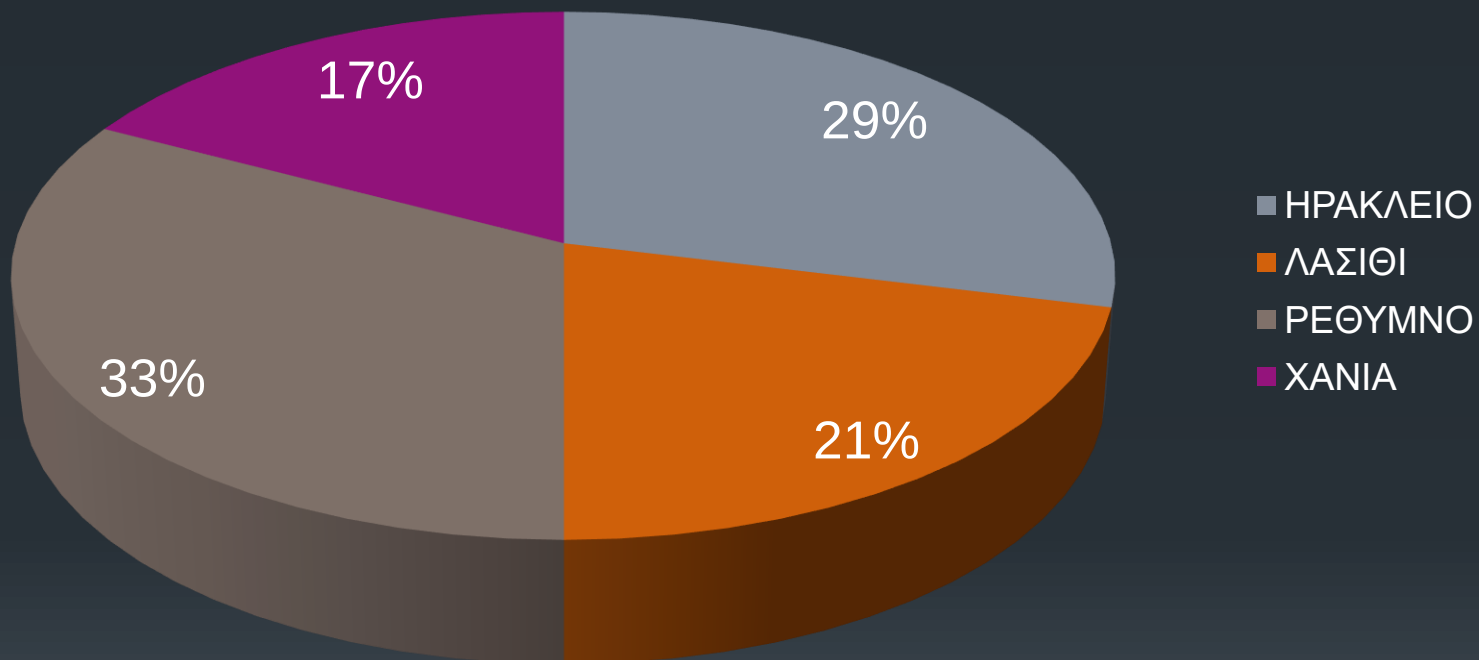
Η ελλιπής επικοινωνία – συνεργασία μεταξύ των φορέων – επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον θρησκευτικό τουρισμό.

Η ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ του δημοσίου και των ιδιωτικών φορέων.

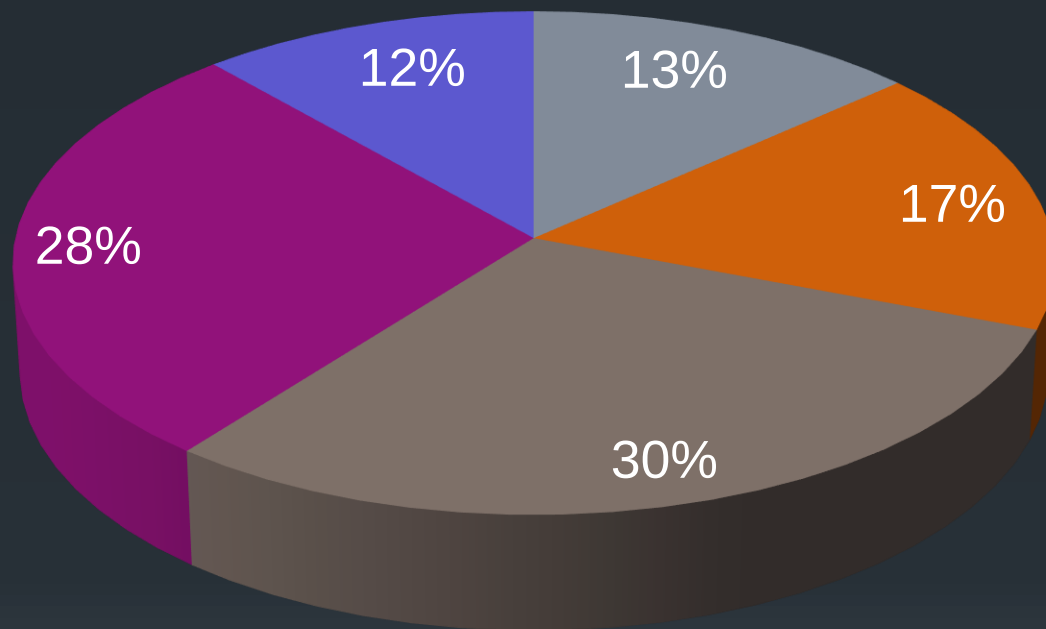

Άλλο:

Ποια από τα παρακάτω πιστεύετε ότι θα έπρεπε να εφαρμοστούν, ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πακέτου θρησκευτικού τουρισμού στην περιοχή:

- Η δημιουργία ιστοσελίδων και στοχευμένων φυλλαδίων των φορέων που δραστηριοποιούνται στην προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού.
- Η πληρέστερη οδική και πολιτιστική σήμανση της περιοχής
- Φυλλάδια με ολοκληρωμένα πακέτα προσφορών θρησκευτικού τουρισμού για τις διάφορες περιοχές.
- Δημοσιεύσεις κειμένων για τη θρησκευτική – πολιτιστική ιστορία και τα έθιμα των περιοχών
- Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του θρησκευτικού τουρισμού.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Μετά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε και με τα αποτελέσματα που μας δόθηκαν καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα. Κατά την διάρκεια του έτους 2015 το ποσοστό της τάξεως του 95% δήλωσε πως δεν πραγματοποίησε κάποιο ταξίδι θρησκευτικού τουρισμού, ενώ μόλις το 5% δήλωσε πως πραγματοποίησε κάποιο τέτοιο ταξίδι. Γενικότερα, το μεγαλύτερο ποσοστό (46%) των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν πραγματοποιεί κανένα ταξίδι τέτοιου είδους ετησίως, ενώ ένα ποσοστό 30% δήλωσε ότι πραγματοποιεί μόλις ένα ταξίδι τον χρόνο. Επιπλέον, το συντριπτικό ποσοστό (68%) των ερωτηθέντων δήλωσε ότι κατά τη διάρκεια αυτού του είδους ταξιδιών διαμένει κυρίως σε ξενώνες μοναστηριών. Αντίθετα, μόλις το 14% δήλωσε πως διαμένει σε ξενοδοχεία και τέλος, το 18% αποκάλυψε ότι διαμένει σε ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Όσον αφορά την ερώτηση για το ποιον νομό της Κρήτης θα επέλεγαν ώστε να γνωρίσουν σε βάθος το θρησκευτικό τουρισμό, το μεγαλύτερο ποσοστό (56%) των ερωτηθέντων αποκάλυψε ότι προτιμάει το νομό Χανίων και ακολουθεί ένα ποσοστό 23% που επιλέγει το νομό Ηρακλείου. Επίσης, το 46% προτιμάει να επισκεφτεί τους παραπάνω νομούς με συνδυασμό μεταφορικών μέσων, ενώ μόλις το 17% επιλέγει να μεταβεί στην Κρήτη με αεροπλάνο.

Ως προς τις υπάρχουσες τουριστικές παροχές που προσφέρει κάθε νομός, οι ερωτηθέντες φάνηκαν να είναι περισσότερο ικανοποιημένοι από το Ηράκλειο με το 49% να χαρακτηρίζουν τις παροχές του ως απολύτως επαρκείς. Στη δεύτερη θέση φαίνεται να έρχεται ο νομός Χανίων με το 29% να δηλώνει πως έμεινε αρκετά ικανοποιημένο, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στα παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής.

Ο νομός Ρεθύμνου δείχνει να υστερεί σε διάφορα θέματα με το 35% των ερωτηθέντων να δηλώνει ότι έμεινε ανικανοποίητο κυρίως λόγω της έμφασης που δίνεται στον θρησκευτικό τουρισμό μόνο τους θερινούς μήνες και των ελλειπών υποδομών των θρησκευτικών – αρχαιολογικών χώρων. Τέλος, το Λασιίθι χαρακτηρίστηκε από το 23% ως απολύτως ανεπαρκείς, όμως, το μεγαλύτερο ποσοστό δείχνει εντυπωσιασμένο από την επαφή του νομού με το φυσικό περιβάλλον, αλλά και από την κουλτούρα της περιοχής.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΤΣΟΜΠΑΝΕΛΛΗΣ Σ.
ΜΑΘΗΤΕΣ :

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΤΣΕΡΤΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΣΧΟΙΝΑΣ ΡΑΦΑΗΛ
ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΑΡΓΥΡΩ
ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΣΠΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΚΑΤΣΑΔΟΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΦΛΩΡΑΚΗ ΕΛΣΑ
ΠΙΣΤΩΦ ΑΧΙΛΛΕΑΣ
ΜΠΕΚΙΟΣ ΑΡΗΣ
ΠΑΓΙΑ ΚΕΒΙΝ

ΟΜΑΔΑ Γ΄

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΦΩΤΙΟΥ ΛΥΔΙΑ
ΜΙΧΑΙΛΙΤΣΗ ΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ
ΑΓΙΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΟΜΑΔΑ Δ΄

ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ ΤΑΣΟΣ
ΜΟΥΣΗ ΠΕΤΡΟΣ
ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΣ ΠΑΝΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ